

PETROL İLE KİRLLEMİŞ KIYI ŞERİDİNİN DEĞERLENDİRMESİ REHBERİ

Proje Ortakları:

POSOW, Sivil Koruma Finans Aracı gereğince AB tarafından finanse edilen, ISPR, Cedre, Sea Alarm ve CPMR işbirliği ile geliştirilen ve Barcelona Sözleşmesinin bölgesel merkezi olan REMPEC tarafından koordine edilen bir projedir.

Sorumluluk Reddi

POSOW kapsamında hazırlanmış tüm materyaller ücretsizdir ve hiçbir şekilde ticari amaçlı olarak kullanılamaz. Proje çerçevesinde üretilen materyallerde yapılan her türlü değişik, revizyon ve güncelleme, POSOW proje ortakları tarafından yetkilendirilecek ve proje kapsamında geliştirilen orijinal doküman esas alınacaktır. POSOW proje ortakları, bu materyallerin hatasız olduğunu iddia etmedikleri veya güvence vermedikleri gibi, bu rehberde yer alan bilgilerin doğruluğu, eksiksizliği veya kullanılabilirliği konularında da yasal bir sorumluluk da üstlenmez. POSOW proje ortakları, bu rehberin kullanımından doğacak herhangi dolaylı, dolaysız ya da ilgili zararlar konusunda sorumluluk ya da yükümlülük kabul etmez. POSOW proje ortaklarının ön izni olmaksızın, bu yayının hiçbir bölümü çoğaltılamaz, herhangi bir erişim sisteminde depolanamaz veya elektronik, mekanik, fotokopi, ses kaydı ya da herhangi başka bir formata hiçbir surette aktarılamaz.

www.posow.org

POSOW'un internet sitesinden ulaşılabilir:
Rehberler, PowerPoint Sunuları, Posterler,
Videolar, Broşürler ve Gönüllülerin Veritabanı.

PETROL İLE KİRLENMİŞ KIYI ŞERİDİNİN DEĞERLENDİRMESİ REHBERİ

Kapak Fotoğrafi: Survey
Porto Torres (It)
© Pierpaolo Giordano

Basım Yılı: Ocak 2013
Yayın sonrası devlet nüshası
Progress Press Co. Ltd. tarafından Malta'da
basılmıştır.

Progress Press holds certification for the Forest Stewardship Council Chain of Custody standard. This means that the product comes from a forest that is well managed according to strict environmental, social and economic standard.

Proje Sunumu

Akdeniz Bölgesel Deniz Kirliliği Acil Durum Merkezi (REMPEC) tarafından koordine edilen Petrol Kaynaklı Kıyı Şeridi Kirliliğinin Temizlenmesine Hazırlıklı Olma ve Petrolle Kirlenmiş Yaban Hayatına Müdahale (POSOW) projesi, hazırlıklı olma durumunu geliştirmek ve Akdeniz bölgesindeki deniz kirliliğine müdahale edebilmek için Sivil Koruma Finans Aracı gereğince Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilmektedir. Bu projenin amacı, yerel yetkili makamlarla işbirliği içerisinde sivil koruma uzmanlarına ve gönüllülerine eğitimler ve malzemeler sağlayarak Akdeniz'e kıyısı olan Avrupa ülkelerinde görülen petrol döküntülerini takiben kıyı şeridi kirliliğine yapılan acil müdahalelerinin etkisini arttırmaktır.

Bu proje REMPEC ve aşağıdaki ortaklar tarafından uygulanmaktadır: Kazara Su Kirliliği Belgeleme, Araştırma ve Deneyleme Merkezi (Cedre), Çevre Koruma ve Araştırma Enstitüsü (ISPRA), Sea Alarm Foundation (Denizdeki tehlikelere yönelik faaliyet gösteren Brüksel'de yerleşik bir vakıf) ve Avrupa Periferik Deniz Bölgeleri Konferansı (CPMR).

Rehberin Amacı

Bu rehber, POSOW projesi çerçevesinde hazırlanmış 4 rehberden biridir (diğerleri; Petrol Döküntüsü Gönüllü Yönetimi, Petrolle Kirlenmiş Kıyı Şeridinin Temizlenmesi ve Petrolle Kirlenmiş Yaban Hayatına Müdahale)

Bu doküman gönüllü ekiplerinin, müdahalenin ilk veya "reaktif" aşaması sırasında yetkililere kilit bilgiler vermek için kıyı şeridi incelemelerini anlamaları ve bunları yürütmelerine yardım etmek için düzenlenmiştir.

Bu rehber 3 bölüme ayrılmıştır:

- Bölüm:** Değerlendirme ilkeleri ve metodolojisi: petrolle kirlenmiş kıyı şeridinin hedefleri değerlendirme formunu doldurmak için değerlendirme, metodoloji ve talimatlar
- Bölüm:** Formlar ve yönlendirme veri sayfaları: değerlendirmenin yürütülmesi için gerekli araçlar
- Bölüm:** Daha fazla bilgi

Bu rehber kıyıda yürütülen müdahalelerde yer alan, kıyı şeridi coğrafyası ve kıyı şeridinin petrolle kirlenmesinin tanımı hakkında hiç bilgisi olmayan ya da çok az bilgiye sahip olan gönüllüler ve diğer tüm müdahale ekipleri için tasarlanmıştır. Belli kategorilere ait müdahale ekipleri yine de geniş kapsamlı bir eğitimden geçmeli ya da aksi takdirde ileri planlama ve operasyon evrelerinde temizlik tekniklerini belirlemek için gerekli olan bilgiyi toplayabileceklerine dair deneyimlerini gerekçelendirmelidir.

İçindekiler

Sayfa n°

7

1. BÖLÜM - DEĞERLENDİRME İLKELERİ VE METODOLOJİSİ

8

Giriş

9

Amaç

11

İnceleme nasıl planlanmalıdır?

16

Değerlendirme formu nasıl doldurulur?

31

2. BÖLÜM - FORMLAR VE YÖNLENDİRME VERİ SAYFALARI

32

Petrolle Kirlenmiş Kıyı Şeridinin Değerlendirmesi Formu

veri sayfası 1

34

Saha ekipmanı kontrol listesi

veri sayfası 2

35

Fotoğraf ölçekleri

veri sayfası 3

36

Katı madde ve maruz kalma tanımlama aygıtı

veri sayfası 4

37

Yüzeydeki petrol dağılımı/yayımı değerlendirme kılavuzu

veri sayfası 5

38

Kıyı şeridi katman türleri için görsel rehber

veri sayfası 6

40

Petrol döküntüsünün yoğunluğu ve niteliği için görsel rehber

veri sayfası 7

43

3. BÖLÜM - DAHA FAZLA BİLGİ

44

Terimce ve kısaltmalar

45

Kaynaklar

46

Yararlı internet siteleri

1. BÖLÜM

DEĞERLENDİRME İLKELERİ VE METODOLOJİSİ

Giriş	8
Amaç	9
İnceleme nasıl planlanmalıdır?	11
Değerlendirme formu nasıl doldurulur	16

Giriş

Bu kılavuzlar petrolle kirlenmiş kıyı şeridinin değerlendirilmesine karşı olan uluslararası yaklaşımlara dayanır ve bu yaklaşımlarla tamamen uyumludur. En iyi uygulamayı temsil ediyor olarak görülebilirler. Kılavuzlar, ulusal çerçeveye ait herhangi bir özelliği yansıtmaz ve ulusal gerekliliklerden bağımsız olarak her ülkeye uygulanabilir özelliktedir.

Bu kılavuzların elde edildiği başlıca yaklaşımlar, Environment Canada tarafından geliştirilen ve sonrasında NOAA, UK MCA, Cedre, AMSA gibi kuruluşlar tarafından diğer ülkelere uyarlanan Kıyı Şeridi Temizleme Değerlendirme Tekniği (SCAT) içinde kullanılmış yaklaşımlardır.

SCAT müdahale sürecine nasıl uyar?

SCAT faaliyetleri esnek ve farklı organizasyon yapılarına uyacak şekilde adapte edilebilir. SCAT yaklaşımı, farklı çevrelerdeki farklı tipte ve farklı yoğunluktaki petrol döküntülerinden kullanılabilir. Tekniğin birçok unsuru standart hale getirilmiş olmasına rağmen, prosedürler ve süreç değişik döküntü şartlarına uyacak şekilde uyarlanabilir ve şekillendirilebilir. Bu tarz düzenleme ve uyarlamalar, kazanın ilk günlerinde uygulanır. Sayfa 10'da görülen şekil, SCAT'ın büyük ya da komplike döküntülerde petrolle kirlenmiş kıyı şeridi müdahalesi sürecine nasıl entegre edileceğini anlatmaktadır. SCAT çıktıları bir kazanın evreleri boyunca çeşitli şekillerde kullanılır. Örneğin:

- müdahalenin reaktif evresinde
 - > petrol döküntüsü seviyesini bölgesel ölçüm ve kapsam açısından tespit etmek için

- > kıyı şeridi koruma öncelikleri ve petrolün tekrar harekete geçirilme olasılığını tesis etmek için

→ müdahalenin planlama evresinde

- > temizlik hedefleri, öncelikler, bitiş noktaları ve kısıtlamaların geliştirilmesine yardım etmek için

- > temizlik stratejilerini ve taktiklerini değerlendirmek ve tedavi planları hazırlamak için.

→ operasyon evresinde

- > kıyı şeridinin her bir bölümü için temizleme ekiplerine spesifik talimatlar vermek için

- > döküntü müdahalesi durumu ve ilerleyişi hakkında bir genel bakış elde etmek için

→ sonuçlandırma evresinde

- > müdahale sonrası kıyı şeridi temizliği denetlemesi ve değerlendirmesi için bir temel oluşturmak

- > uzun vadeli bir izleme yürütmek için.

SCAT verileri aynı zamanda bir dizi harita ve görseller oluşturmak gibi çeşitli şekillerde kullanılabilir. Bu da sadece kaza planlamasını ve operasyonları desteklemekle kalmaz, aynı zamanda şartları ve müdahalenin ilerleyişini basitleştirerek taraflara, politikacılara ve daha geniş kesimlere sunulmasını sağlar.

Bu rehberin, kıyı şeridi değerlendirme verilerini toplamaya odaklandığı ve bu verilerin, tüm SCAT işlemini kapsayan, karar mercileri tarafından uygulanması ve kullanılması konularına odaklanmadığı vurgulanmaktadır.

SCAT Nedir?

Bir petrol döküntüsü sırasında, Kıyı Şeridi Temizleme Değerlendirme Teknikleri (SCAT) ekipleri, petrolden etkilenmiş bölgede, standartlaştırılmış yöntemler ve terminoloji kullanarak hızlı, doğru ve sistematik bir işleme petrol ve kıyı şeridi durumları hakkında jeo-referanslı bir belgelendirme yapabilmek için araştırma yaparlar.

SCAT araştırmaları tarafından toplanan veri ve bilgiler karar verme süreci için çok önemlidir ve kıyı şeridi müdahalesinin operasyon evresi için temel oluşturur.

Kaza sırasındaki petrole kirlenme durumunun değerlendirmesi ve kayıt altına alınmasına yönelik yapılandırılmış, sistematik ve tekrarlanabilir bir yaklaşımın amacı ve değeri iyi bir şekilde belgelendirilmiştir ve SCAT artık birçok ülkede ve bölgede müdahale işleminin bir parçası olarak kabul edilmektedir.

Amaç

SCAT'in en önemli işlevi kıyı şeridi değerlendirme incelemesidir ve bunun temel hedefi ise hızlı, doğru ve sistematik bir biçimde petrolle kirlenmiş kıyı şeridi şartları hakkındaki verileri toplamak ve belgelemektir.

Bu rehberin amacı, gönüllü ekiplerine kıyı şeridi değerlendirme incelemelerini yürütmek için gerekli temel bilgi ve metodların sunulmasının yanında bir de bu önemli faaliyete tutarlı bir yaklaşım sağlamaktır. Bu rehber öncelikli olarak müdahalenin reaktif ve planlama evrelerini hedef alır.

Bir kıyı şeridi değerlendirme sistemi geliştirilmesinin temel zorluğu, sistemin nadir kullanımı ve karışıklığı önleme ihtiyacıdır. Karmaşık kılavuzlar ve ilgili değerlendirme formları, bu sistemi arada sırada kullanan kişilerin gözünü korkutabilir. Önceki tecrübelerle bakılacak olursa karmaşık bir yaklaşım ya kullanılmadan kalıyor ya da kaza sırasında formlar yanlış bir şekilde doldurulmaktadır. Bu nedenle, bu rehber diğerlerine oranla daha kolay ve kullanıcı dostu olarak hazırlanmıştır. Çok tecrübeli kıyı şeridi denetçileri tarafından toplanabilecek gereksiz detayların, kullanışlı bir belgeleme olması adına hariç tutulması kararlaştırılmıştır. Bu rehber, anlaşılması güç terminolojiyi mümkün olduğu ölçüde kullanmamaktadır.

Bu rehber 3 ana bölüme ayrılmıştır:

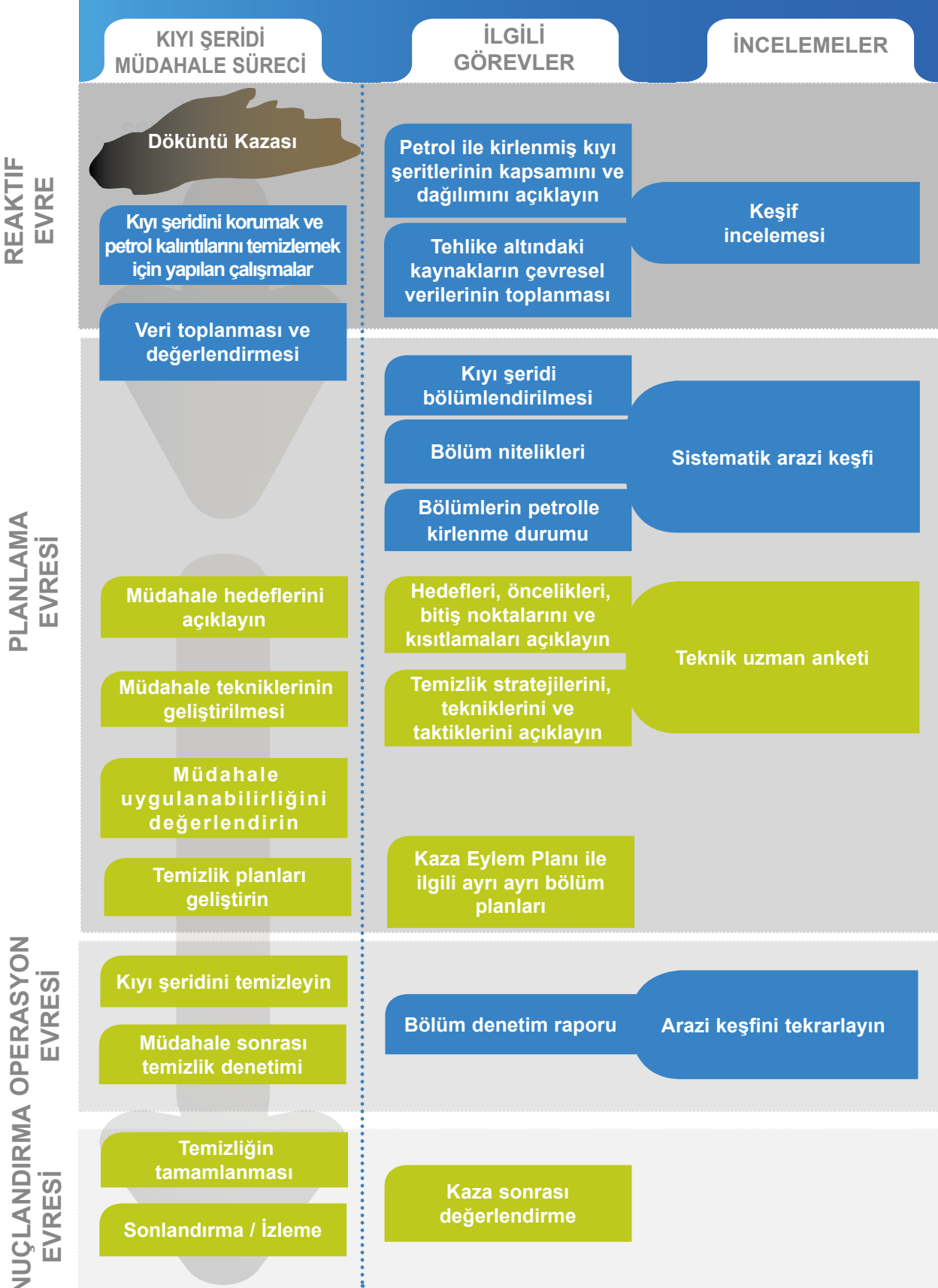
- ↳ Kıyı şeridi incelemeleri nasıl hazırlanır
- ↳ Kıyı Şeridi Değerlendirme formu nasıl doldurulur ve taslaklar nasıl çıkarılır
- ↳ Formlar ve yönlendirme veri sayfaları.

← Kıyı şeridi değerlendirme eğitimi

SCAT sürecinde kilit evreler

(mavi kutucuklar tipik gönüllü görevlerini gösterir)

İnceleme nasıl planlanmalıdır?

Bu bölüm SCAT sürecinin temel taşı olan kıyı şeridi değerlendirme incelemeleri konusunda bilgiler verir.

Kıyı şeridi değerlendirme incelemelerinin ilkeleri

Kıyı şeridi değerlendirme incelemeleri birkaç temel ilkeye dayanmaktadır. Bunlar arasında:

- kıyı şeridinin homojen coğrafi birimlere ya da bölümlere ayrılması
- belgelendirme için standart terminoloji ve tanımların kullanılması
- etkilenmiş bölgedeki tüm kıyı şeritlerinin sistematik şekilde değerlendirilmesi
- tarafsız ve eğitilmiş bir inceleme ekibi
- karar verme ve planlama için zamanında veri ve bilgi sağlama.

Önceki sayfalarda, SCAT işleminin genel bir tanıtımı ve bu rehberde ele alınacak temel unsurlar konu alınır. Bu bölümde özellikle planlama incelemeleriyle bağlantısı olan unsurlar konusunda daha fazla bilgi verilir.

Kaza

Koordine ve sistematik bir kıyı şeridi değerlendirme programına duyulan ihtiyaç, deniz veya sahilde petrol kirliliğine yol açan bir kazanın yaşanmasıyla tetiklenir. Kaza ile ilgilenmekten sorumlu kişiler, petrolün kıyı şeridine ulaştığı ya da kıyı şeridini tehdit ettiği konusunda güvenilir bilgiler (saha gözlemlerinden ya da öngörü modellerinden) alacaktır.

Yüzlerce ya da binlerce ton petrolün döküldüğü büyük bir kazada, kıyı şeridine karşı sistematik bir yaklaşımın yararı görülecektir. Her ne kadar çaba düzeyi ve müdahil olan kişi sayısı daha büyük olaylara nazaran az olsa da daha ufak kazalar da böyle bir yaklaşımın faydasını görebilir.

Keşif incelemesi

İlk keşif, stratejik bir genel bakış sunması ve denizdeki petrol ile kirlenme durumu hakkında farkındalık ve su yüzeyinde yüzen petrol tarafından kirlenen ya da tehdit altında olan kıyı şeritlerinin bir göstergesini elde etmek açısından çok önemlidir. Büyük bir olasılıkla denizdeki müdahaleye yardımcı olması için bir hava keşfi de düzenlenecektir; yine de kıyı şeridi müdahalesinden sorumlu kişilerin üst geçişleri planlaması ve yürütülmesine müdahil olması ve katılması önemlidir.

Hava keşifleri kıyı şeridinin petrol ile kirlenme durumu ya da niteliği hakkında detaylı bilgi sağlayamaz ama görece daha geniş bölgeler için hızlı bir stratejik görüntü oluşturur. Böyle bir bilgi ölçeğin, önceliklerin belirlenmesinde ve kıyı şeridindeki inceleme bölgelerinin karadan hedef tespitinin yapılmasında oldukça kullanışlıdır.

Dahası, hava keşifleri aynı zamanda özellikle kıyı şeridinde petrolün tekrar harekete geçme olasılığı olan bölgelerde petrol kitesinin tanımlanmasına yardımcı olabilir. Bu bilgi ilk kıyı şeridi kurtarma çalışmalarında çalışma ekipleri tarafından kullanılacaktır. Hava keşifleri, çalışma ekipleri için kıyı şeridi koruma önceliklerinin tanımlanmasında ya da doğrulanmasında da yardımcı olabilir.

Hava keşifleri bu sebeple anlamlı petrol döküntülerinde müdahalenin çok önemli bir parçası olarak kabul edilirken, haliçlerdeki uzak yerlere hızlı bir şekilde ulaşan kıyı şeritleri gibi bazı şerit türlerinde deniz keşiflerin de yapılması gerekebilmektedir. Hava ve deniz keşifler, detaylı arazi etüdünün yerini tutamaz.

Farklı türdeki keşiflerin karşılaştırılması:

↘ hava keşfi

- hızlı
- bölgesel ölçekte genel görünüm
- denizdeki petrolün tanımlanması ve kıyı şeridinin petrol ile brüt kirlilik oranı

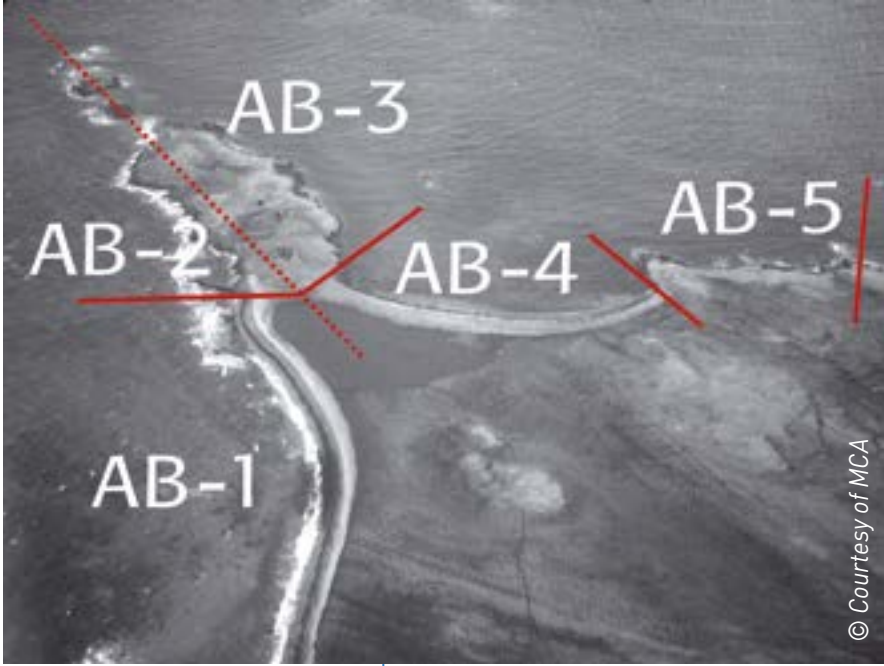
↘ deniz keşif

- hızlı
- uzak yerlere erişim
- numune almak mümkündür.

↘ arazi keşfi

- petrol ile kirlenme durumunun detaylı değerlendirmesi
- petrolün çevreye olan etkisinin ilk muhakemesi

Bölümlendirme ve tanımlama kodu

Kıyı şeridi arazi keşfinin planlanması

Kıyı şeridinin bölümlendirilmesi

Arazi keşfinin en önemli ilk adımı kıyı şeridinin “bölüm” adı verilen planlama ve fiili çalışma birimlerine ayırmaktır.

Belirlenen bölüm içinde, kıyı şeridinin karakteristiği fiziksel özellikler ve katı madde türü açısından nispeten homojen (eş dağılımlı) olacaktır.

Bölümler arasındaki sınırlar, dağlık burun ya da bir nehrin varlığı, kıyı şeridi ya da katman tiplerindeki değişim, bazen petrolle kirlenme durumlarındaki değişim ya da çalışma bölgesinde bir sınır oluşumu gibi öne çıkan coğrafi özellikler temelinde belirlenir.

Bölümlerin uzunlukları genellikle 200 ila 2,000m arasındadır. Eğer petrol aynı özellikleri taşıyan sahil boyunca geniş alanlara yayılmışsa bölümler erişim noktaları gibi işlevsel özelliklere ya da kıyı boyunca ayrılan eşit aralıklara dayanılarak oluşturula-

bilir.

Bölümlendirme nasıl belirlenir

Bölümlerin belirlenmesinde yardımcı olması için kullanılacaklar:

- topografik haritalar
- var olan yerlerde çevresel hassasiyet haritaları
- uydu görüntüleri; örneğin bölgenin ulaşılabilir olan görüntülerinin çözünürlüğüne bağlı olarak Google Maps aracılığıyla ücretsiz olarak elde edilebilecek görüntüler.

Bölümlendirme, müdahale süreci boyunca kullanılacaktır

Bu bölümler temizleme planlarının geliştirilmesi için birer temeldir. Nihayetinde, kıyı şeridinin her bir bölümü planlama ve operasyon evrelerinde ayrı olarak ele alınacaktır.

Bölüm Tanımlaması

Her bölüme özel bir tanımlama kodu verilmelidir. Nasıl yapılacağı konusunda belirli bir kural olmamasına karşın, her belediyeye bir kod ve buna takriben bu belediye içindeki her bir bölüme ardışık sayılar verilmesi gibi basit bir sistem etkili olur.

İnceleme ekibi üyeleri

Bir inceleme ekibindeki kişi sayısı ve gereken ekip sayısı kazanın koşullarına bağlı olacaktır. Genellikle inceleme ekibi şu kişilerden oluşur:

- önceden petrol döküntüsü müdahalesi konusunda deneyime sahip olan, incelemelere aşina, kıyı şeridindeki petrolü hızlı bir şekilde tanımlayabilecek ve belgeliyebilecek bir kişi
- tercihen petrolden etkilenen bölgenin ekolojik hassasiyetlerine aşina, gerçek zamanlı çevresel kısıtlamalar, öncelikler, önlemler ve bitiş noktaları hakkında bilgi

IPIECA Rapor Serisi'nin 11. Sayısı, Petrol Döküntüsü Müdahale Ekibi Güvenlik Kılavuzu, petrol döküntüleri sırasında karşılaşılması muhtemel tehlikeler konusunda daha fazla bilgi sağlar. Bu rehber, PDF dosyası olarak ücretsiz bir şekilde IPIECA'nın internet sayfasından indirilebilir (www.ipieca.org).

verebilecek bir kişi

- olası temizleme opsiyonlarının pratik ve lojistik sorunlarını belirleyebilecek, operasyonel deneyime sahip bir kişi

Uygulamada reaktif evre sırasında, ekip üyeleri geniş bir kurum yelpazesinden seçilmiş gönüllüler olabilir. Kıyı şeridi inceleme ekipleri için bu rehber tarafından hedeflenen tipik adaylar:

- yerel yönetim ya da belediye temsilcileri
- sivil koruma ya da itfaiye personeli
- koruma kurumu personeli
- Sivil Toplum Kuruluşları (STK'lar)
- çevreyi kirleten faktörlerden örnekler...

Çoğunlukla pratik hususlar değerlendirme ekibini bir veya iki kişiyle sınırlarken, bu ekipler nadiren de olsa beşten fazla katılımcıdan oluşabilir. Genellikle küçük ekipler müdahalenin ilk evrelerinde, büyük ekipler ise temizleme tekniklerini ve müdahalenin bitiş noktalarını belirlemek için operasyon evresi sırasında kullanılır. Eğer kıyı şeridi karmaşık bir yapıdaysa ya da petrolden etkilenen alanlar onlarca kilometreyi aşıyorsa, 2 ya da daha çok ekibe ihtiyaç duyulması muhtemeldir.

Uzak yerlerde ya da daha tehlikeli kıyı şeritlerinde, yeter sayıda insan olmasını gerektirecek güvenlik kaygıları doğabilir.

İnceleme ekibinin hazırlanması

Herhangi bir saha faaliyeti inceleme ekibi tarafından yürütülmeden önce bir ön hazırlık yapılması gerekmektedir. Ekiplere zaman almayacak şekilde, sistematik ve tutarlı sonuçların elde edilebilmesi için temel bir bilgilendirme yapılmalıdır. Bilgilendirmede ele alınması gereken konular:

- incelenecek bölümlerin tahsis edilmesi
- sağlık, güvenlik ve refah konuları
- iletişim ve raporlama kanalları

→haritaların ve değerlendirme formlarının dağıtımı ve yönlendirme

- ekipmanların ve malzemelerin kontrolü
- ekip üyelerinin tümünün değerlendirme metodolojisinden memnun olup olmadığının kontrolü.

Eğer büyük ya da komplike bir kaza nedeniyle birden fazla ekip çalışacaksa, tüm ekiplerin katıldığı bir inceleme öncesi toplantı düzenlenmesi yararlı olacaktır. Bu toplantı, ekipler arasında bir tutarlılık sağlamak için petrolle kirlenme düzeyine ilişkin açıklayıcı bir terminolojiye odaklanmalıdır.

Sağlık, güvenlik ve refah konuları

Bir petrol döküntüsü kazasında en önemli konu, döküntüden etkilenen ya da müdahale çalışmalarına katılan kişilerin güvende olmasını sağlamaktır. Kıyı şeridi incelemelerini yürüten kişiler de buna dahildir. Kıyı şeridi incelemeleri için, bölgenin belli başlı tehlikelerinin göz önüne alındığı ve tanımlanan tüm risklerin en aza indirildiğinin sağlandığı bir risk değerlendirmesi yapılmalıdır. Kıyı şeridi incelemeleri yapılırken başlıca tehlikeler çevresel koşullara ve dökülmüş petrole olası bir maruz kalma durumuna ilişkin olacaktır, örneğin:

- zehirli gazlara maruz kalma
- olumsuz hava koşulları
- kıyı şeritlerine erişim zorluğu
- falezler
- kaygan kayalıklar
- saldırgan ya da tehlikeli yabani hayat (POSOW Petrolle Kirlenmiş Yaban hayatına müdahale Rehberine başvurun).
- güneşe maruz kalma.

Kıyı şeridi incelemelerini yürüten kişiler, uzak yerlerde yeterli yiyeceğe ve içeceğe erişimleri olduğundan ve ihtiyaç duydukları zaman yardım isteyebilmek için etkili acil durum iletişim araçlarına sahip olduklarından emin olmalıdır. Programlar bir koordinatöre sunulmalı ve planlanan çalışma programında önemli bir sapma görülürse bu durum merkeze bildirilmelidir.

Ekipman kontrol listesi

İnceleme ekipleri, değerlendirmelerinin verimini azami seviyeye çıkartmak için bazı ekipmanlar talep edeceklerdir. Talep edilmesi muhtemel malzemelerin kapsamlı bir kontrol listesi, rehberin yönlendirme veri sayfaları bölümünde verilmiştir (Bölüm 2, veri sayfası 2).

Kıyı şeridi incelemesinin gerçekleştirilmesi

Bir sonraki sayfada verilen şekil, bir ekibin verimli ve etkili bir değerlendirme gerçekleştirebilmesi için gerekli olan ana faaliyetlere kılavuzluk eder.

Değerlendirme sürecinde tüm topografik haritaların, çevresel hassasiyet haritalarının ve uydu görüntülerinin kullanışlı olacağını dikkate alın. Özellikle bölümün genel bir bakışının kazanılması için gerekli olan ilk adımda durum budur.

Verilerin derlenmesi

Kıyı şeridi inceleme ekibi tarafından toplanan veriler, hızlı bir şekilde karar mercileri için erişilebilir hale getirilmelidir. Daha küçük kazalarda, karar mercilerinin anlamlı bir yorum yapabilmesine olanak sağlayan belgelendirmelerin/bilgilerin bir

komuta merkezi içerisinde “işlenmemiş” durumda bile derlenmesi nispeten kolaydır. Fakat birden çok kıyı şeridi bölümünün incelendiği daha büyük kazalarda işlenmemiş saha verilerinin o şekilde verilmesi, aşırı bilgi yüklenmesine ya da tıkanıklıklara yol açabilir. Bu durumlarda bir veri yönetim sistemi başlatılmalıdır.

Kıyı şeridi değerlendirmelerinden elde edilen bilgiler, kazada zaman planlamasının önemli olduğu ve bir sonraki günün operasyonel önceliklerine ve faaliyetlerine ait kararların akşamın erken saatlerinde alınmasını gerektiren ilk evrelerde, komuta merkezine telefon, telsiz ya da e-posta aracılığıyla ulaştırılabilir.

Analiz ve öneriler

Bu rehber kıyı şeridi değerlendirmelerinde uygulanabilecek veri analiz ve yönetim sistemlerini ele almamaktadır. Bununla birlikte bu rehberde bahsedilen değerlendirme sürecinin sistematik doğası, böyle bir analiz için çok iyi bir temel oluşturacak bilgiler verir.

Böyle bir sistemin yürütülebilmesi için komuta merkezi içerisinde, sadece temizleme öncelikleri, teknikleri ve bitiş noktalarında karar almaya olanak sağlayacak bilgilerinin etkili kullanımını sağlamak için değil, aynı zamanda daha sonraki analizler için tarihsel kayıt ve olası maliyet telafisi oluşturmak için özel bir birim kurulmalıdır.

Değerlendirmeden elde edilen veriler, analizin ve daha sonraki karar almanın bir parçası olarak herhangi bir mevcut hassasiyet haritası ile çapraz referanslandırılabilir.

İNCELEME AŞAMALARI

YORUMLAR

**Bölüm
hakkında genel
bir bilgi edinin**

İncelenecek bölümün genel bir görünümünü, belirli bir yükseklikten bakarak ya da daha kısa bölümler için boylu boyunca yürüyerek elde etmeye çalışın.
Kıyı şeridinin petrolle kirlenme boyutunun iyi bir görünümünü elde edin.

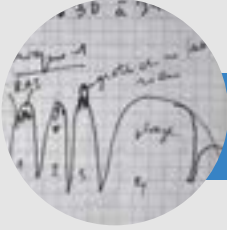
**Detaylı
gözlemler**

Not tutarak tüm bölümü baştan sona yürümek, daha detaylı bir belgelendirme gerektiren petrolle kirlenmiş bölgelere geri dönmek tavsiye edilir.
Daha uzun bölümlerde, detaylı not tutma işlemi ekip kıyı boyunca ilerlerken gerçekleştirmek daha verimli olabilir.

**Fotoğraf/video
çekin**

Kıyının görünümünü belgelendirmek için fotoğraf ve videolar yararlı araçlar olabilir. Fotoğraf ve videoların konumları hakkında doğru notlar alınmasını sağlayın. Resimlerin çekildiği dijital kameraların referans numaralarını kullanın. GPS varsa ve gerekliyse fotoğrafların çekildiği konumların belirlenmesi için kullanılabilir. Bölüm 1, sayfa 30'a bakın.

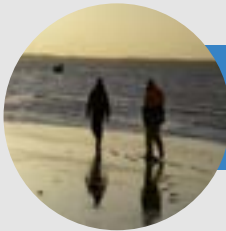
**Kroki/açıklamalı
harita çizin**

Kroki çizimi değerlendirmenin çok önemli bir bölümüdür. Kroki, fotoğrafları tamamlar ve formlarda petrol ile kirlenme durumunun belgelendirilmesi için gereklidir. Tüm ana özelliklerin konumları çizilerek belirtilmelidir. Bölüm 1, sayfa 26'ya bakın.

**Değerlendirme
formunu
tamamlayın**

Tamamlanmış Petrolle Kirlenmiş Kıyı Şeridinin Değerlendirme Formu, petrolle kirlenme durumu hakkında tüm detaylı bilgiyi içermektedir.

**Sahadan
ayrılış**

Ekip, ana noktalarda hemfikir olmak için değerlendirmeleri gözden geçirir. En azından petrolün niteliği ve dağılımı konusunda fikir birliği sağlanmalıdır.

Formların ve taslak haritaların tamamlanıp tamamlanmadığını kontrol edin. Tüm fotoğraf ve videoların konumlarının doğru bir şekilde kaydedildiğinden emin olun.

Bölgeden ayrılmadan önce petrol ile kirlenmiş ayakkabıları temizleyerek ikincil bir kirliliği önleyin.

Sahadan ayrılırken tüm ekipmanların, inceleme gereçlerinin, kişisel eşyaların ve çöplerin alındığından emin olun.

Değerlendirme formu

nasıl doldurulur

Her bir bölüm için Petrolle Kirlenmiş Kıyı Şeridinin Değerlendirmesi Formunun doldurulması, elde edilen bilgilerin kayıt altına alınması konusunda önemli bir bölümdür.

Değerlendirme Formu, uygun olduğunda bir kroki, fotoğraflar ve videolar ile desteklenebilecek çift taraflı bir belgedir.

Değerlendirme ekiplerinin formun yedekler de dahil olmak üzere tüm takımlara tahsis edilmiş bölümlere yetecek kadar sayıda kopyasını yanlarında taşıması önerilir.

Gerekirse, form su geçirmez kağıt üzerine kopyalanabilir ve bir panoya yapıştırılabilir.

Petrolle Kirlenmiş Kıyı Şeridinin Değerlendirmesi formu 8 kutucuktan oluşur. Aşağıda, formdaki her bir unsurun tamamlanmasıyla ilgili adım adım talimatlar bulunmaktadır. Formun nasıl doldurulacağını gösterilmesi için illüstrasyonlar da bulunmaktadır. Tüm formun boş bir kopyası Bölüm 2, veri sayfası n°1'de verilmektedir.

Değerlendirme Formu, doldurulması kolay bir şekilde tasarlanmış olmasına rağmen tüm bilgilerin mevcut olmadığı durumlar olabilir. Bu gibi durumlarda formların kısmen doldurulması kabul edilebilir. Bu durum muhtemelen kazanın ilk evrelerinde gerçekleşir ve doğru enlem ve boylam bilgilerinin olmaması ya da yeraltının petrol ile kirlenme durumu hakkında bilgi bulunmaması gibi unsurlara bağlı olabilir.

Değerlendirme Formunu dolduracak olası kullanıcılar, formun amacı ve nasıl verimli bir şekilde doldurulacağı ile ilgili eğitim verilmesi oldukça önemlidir. Bu eğitim acil durum planının bir parçası olarak bir kaza gerçekleşmeden önce uygulanabilir ya da güncel bir kaza sırasında "canlı" incelemelerden önce "giriş" olarak ayarlanabilir. Daha az zaman kısıtlaması ve bu nedenle de daha iyi öğrenilebilir için daha fazla olanak olduğundan ilk olasılık tercih edilir.

Genel Bilgiler

Formun ilk 3 unsuru temel saha bilgisi toplamayı amaçlar ve bunlar çoğunlukla kendinden açıklamalıdır Yerel bölgesel idari bölümlerin isimleri her bir ülkeye uyarlanmalıdır.

Akdeniz'deki gel-git büyüklüğü çok az ila 2 metre arasında değişir. Gelgit büyüklüğünün çok az olduğu ya da hiç olmadığı bölgelere "GEL-GİT YOKTUR" tabelaları konulmalıdır.

"1. Kutucuk"

1. kutucuk	GENEL BİLGİLER	Kaza: <i>Nobiga</i>	Tarih: <i>09/01/12</i>
	Yerel İdare/Bölge	İnceleme zamanı: <i>10:00</i> ile <i>11:15</i> arası	Gelgit: <i>Gelgit yok</i>

İnceleme Ekibi

Üyeliğe kabul ve telefon numaraları ile birlikte tüm inceleme ekibi üyelerinin isimleri girilmelidir (herhangi bir açıklamaya gerek duyulması durumunda).

"2. Kutucuk"

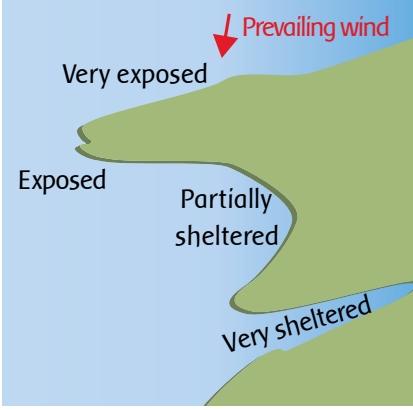
2. kutucuk	İNCELEME EKİBİ	Kurum:	Telefon numarası:
	<i>John Tullow</i>	<i>Çevre Bakanlığı</i>	<i>+12 345 6789</i>
	<i>Jose Ballesteros</i>	<i>Belediye</i>	<i>+12 456 7891</i>

Saha ve bölüm detayları

'Bölüm No' (tanımlama numarası) , incelemenin tasarlanması sırasında komuta merkezi tarafından verilmesi gereken özgün koddur. Kazanın ilk aşamalarında ya da bazı durumlarda tüm döküntü boyunca, tanımlama numarası mevcut olmayabilir. Bu yüzden sahanın adı (eğer varsa) ya da diğer coğrafi referanslar sahanın tanımlanmasına yardımcı olması açısından gereklidir. Harita kilometrik koordinatları enlem ve boylam yerine kullanılabilir. Birçok durumda toplam bölüm uzunluğu ve incelenen uzunluk aynı olacaktır.

"3. Kutucuk"

3. kutucuk	BÖLÜM	Bölüm NO: <i>WC 02</i>	Sahanın adı: <i>Ramla bay</i>
	Toplam Uzunluk: <i>600</i> m	İncelenen uzunluk: <i>600</i> m	
	Başlangıç GPS: Enlem <i>36°03'41.58"N</i> Boylam: <i>14°17'03.00"E</i>	Diğer referanslar:	
	Bitiş GPS: Enlem <i>35°46'08.02"N</i> Boylam: <i>14°36'09.80"E</i>	Diğer referanslar:	
	Maruziyet: yoğun / orta / korunaklı / çok korunaklı / bilinmiyor		
	Kıyı şeridi tür açıklamaları (örneğin; haliç, iri taş parçalı kumsal, bataklık, uçurumlu kıyı şeridi, liman...): <i>Kayalıklı burunların arasında kumsal ve kumullar</i>		

Kıyı şeridi türü açıklaması:
"Kayalıklı burunların arasında kumsal ve kumullar"

Dalgaya maruz kalma

Bölümlerinin üst kıyı (ya da petrolle kirlenmiş) kısımlarının yaklaşık olarak toplam maruz kalma oranı ile ilgilidir.

Çok maruz kalmış: Sık sık esen rüzgarlara ve yüzlerce kilometre boyunca herhangi bir açık deniz dalgakıranı olmadan (adalar..) büyük okyanus dalgalarına maruz kalan alanlar.

Maruz kalmış: Denizden karaya doğru esen sert rüzgarların sık olduğu ama aynı zamanda geniş sığ alanlar ya da diğer deniz taraflı engeller nedeniyle belirli bir düzeyde korunmuş olan alanlar.

Kısmen korunmuş: Genelde hızı 10 km'den az olan rüzgarların estiği (feç), sınırlı deniz alanına sahip alanlar. Hakim rüzgarlara, deniz taraflı geniş sığ alanların korumasıyla belirli düzeyde kalabilir ya da hiç maruz kalmayabilirler.

Oldukça korunmuş: Genellikle 2 km'den yavaş rüzgarların estiği (feç) oldukça sınırlı deniz alanına sahip ve hakim rüzgarlara maruz kalmayan ya da deniz taraflı mercan kayalıklar gibi engellere sahip veya tamamen kapalı alanlar.

Katı madde tane şekli ve sahil eğimi, sahilin petrole maruz kalma durumu konusunda iyi birer göstergedir. Görsel araç için 2. Bölüm Veri Sayfası 4'e bakın.

Kıyı Şeridi Türü

Amaç, kıyı şeridinin ana coğrafi özelliklerini birkaç kelimeyle tanımlamaktır.

Kıyı Şeridi Katman Tipi

“4. Kutucuk”

Petrolle kirlenmiş alanlarda katmanların yapısının tanımlanması için önemlidir. “4. Kutucuk”, “6 Kutucuk” kısmında bulunan katmanların petrolle kirlenme durumu bölümünü doldurmanıza yardımcı olmak için farklı katman türlerinin ve kullanılan ortak dilin açıklandığı bir araç kutusu görevi üstlenmektedir; bu nedenle “4. Kutucuk” kısmını doldurmanıza gerek yoktur.

ARAÇ KUTUSU: KIYI ŞERİDİ KATMAN TİPİ AÇIKLAMASI (DOLDURULMASI GEREKMEZ)

4. kutucuk

İnsan yapımı sağlam yapılar	[katı (iskele...)	Kum (60 µm - 2 mm arası)
Uçurum	[kayalık yumuşak	Çamur (<60 µm) (gözle görülmeyen taneler)
Ana kaya platformu		Karışık katı maddeler
İri taş parçaları (> 25 cm)		Bitki örtüsü bulunan kum (kumul)
İri çakıl (6 cm - 25 cm arası)		Bitki örtüsü bulunan çamur (tuzlu su bataklığı)
Çakıl (2 cm - 6 cm arası)		
Granül (2 mm - 2 cm arası)		

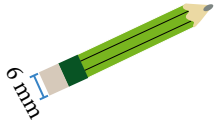
İri taş parçaları > 25 cm

İri çakıl 6-25 cm arası

2-6 cm Çakıl

2 mm - 2 cm Granül

Kum 60 µm - 2 mm arası

Çamur (gözle görülmeyecek taneler) < 60 µm

Bunlar, katı maddeleri tane boyutuna göre sınıflandırmak için kullanılan çeşitli ölçeklerdir. Kıyı şeridi değerlendirmesi amacıyla geniş kategoriler kullanılmıştır. Sahil katmanının yapısını belirlemek için yukarıda verilmiş olan kutucuğu bir kılavuz olarak kullanın. Kategoriler, kıyı şeridi temizleme tekniklerine olan etkilerine dayanarak seçilmiştir.. Bilinen görsel referanslar (tenis topu, kalem çapı...) katı madde tanelerinin boyutlarının belirlenmesinde yardımcı olabilir (Bölüm 2 veri sayfası n°4'e bakın); ayrıca görsel rehberde de bakın (Bölüm 2, veri sayfası n°6).

1

2

3

4

1. çamur
2. kum (orta)
3. granül
4. iri çakıl

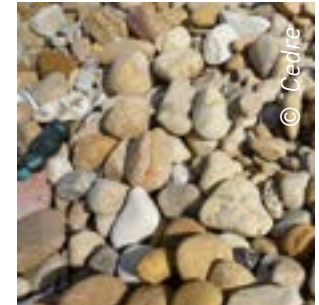
© Cedre

© Cedre

© Cedre

© Cedre

Operasyonel Özellikler

“5. Kutucuk”

Operasyonel özellikler, temizleme faaliyetleri için uygulanabilir seçeneklerin ilk değerlendirmesinin yapılmasında karar mercilerine ve lojistik ya da çalışma personeline yardımcı olacaktır.

5. kutucuk

OPERASYONEL ÖZELLİKLER

Do rudan kıyı gerisine erişim?	☐ var / ☐ yok	Uygundur: ☐ yaya / ☐ kamyon
Yandaki bölümden erişilebilir?	☐ evet / ☐ hayır	Uygundur: yaya / kamyon
Kalıntı ?	☐ var / ☐ yok	☐ Çok değil / ☐ çok / bilinmiyor / yaklaşık yoğunluk: Petrolle kirlenmiş? ☐ evet / ☐ hayır
Yosun/posidonia (deniz eriştesi) tortusu?	☐ var / ☐ yok	☐ Çok değil / ☐ çok / bilinmiyor / yaklaşık yoğunluk: Petrolle kirlenmiş? evet / hayır
Petrolle kirlenmiş fauna?	☐ evet / ☐ hayır	Tür No:
Kullanım alanı: ☐ turizm / ☐ balıkçılık / diğer:		Koruma: ☐ var / ☐ yok Varsa belirtin: tarihi / arkeolojik / doğal

Erişim hakkındaki bilgiler, ilgili seçeneklerin yuvarlak içine alınmasıyla temin edilecektir. Herhangi bir tamamlayıcı bilgiyi (özel mülk, kilitle kapılar, kıyı boyunca hareket etmeyi kısıtlayacak özellikler...) kayıt altına almak istiyorsanız, 8. Kutucukta bulunan “Genel Açıklamalar” kısmını kullanın. İlgili seçeneği yuvarlak içine alarak kıyıda atık bulunup bulunmadığını ve petrolle kirlenmiş olup olmadığını kayıt altına alın. Mümkün olduğu hallerde yaklaşık miktarı hesaplayın (size yardım etmesi ve bu miktarda bir atık ile kaç tane torba veya araç doldurabileceğinizi tahmin etmeniz için); eğer mümkün değilse “bilinmiyor” seçeneğini yuvarlak içine alın.

1

2

3

4

1. Erişim zorluğu
2. Deniz yosunu
3. Posidonia (Deniz eriştesi)
4. Atık

Yüzey ve Yüzeyaltı Petrol Döküntüsü

Petrolle kirlenmiş bölgelerin detaylı bir kaydının tutulması, kıyı şeridi değerlendirmesinin en önemli unsurlarından biridir. Form, belirlenmiş açıklayıcı terminolojiyi yaygın bir biçimde kullanarak petrolle kirlenmiş alanların nicel ölçümlerini ister. Hacim, aşağıdaki bilgilere dayanılarak amirler tarafından hesaplanacaktır ($H = U \times G \times \text{Yoğunluk} \times \text{Dağılım}$).

«6. ve 7. Kutucuk»

Yüzeydeki petrol kirliliği

YÜZEYDEKİ PETROL

YÜZEYALTI PETROL

Eğer bölümün petrolle kirlenme durumu kıyı boyunca veya kıyının öbür tarafında nispeten eş dağılımlı ise bir bölümü tamamlayın: A Bölgesi. Eğer değilse, bölümü gerektiği kadar bölgeye ayırın ve tamamlayabildiğiniz kadar bölümü tamamlayın: B, C, D...

A BÖLGESİ Düzey: üst sahil / orta sahil / alt sahil (doğru seçeneği yuvarlak içine alın) Gerekirse: Boylam: Enlem:.....										
Katman	6. Yüzeydeki petrol durumu? var / yok					7. Yüzeyaltı petrol durumu: var/yok/bilinmiyor				
(4. Kutucuktan türü seçin)	Uzunluk (m)	Genişlik (m)	Dağılım*	Kalınlık**	Nitelik***	Çukur No	Yayıma derinlik (cm)	Gömülü		
								derinlik (cm)	kalınlık (cm)	su (cm)

6. ve 7. kutucuk

Petrol dağılımı (*), kalınlığı (**) ve petrol özelliklerini (***) tahmin etmede kullanılan terminoloji için formun dip notlarına bakın.

- * **Dağılım:** Eser < %1; **Yer yer** (%1-10); **Düzensiz** (%11- 50); **Parça parça** (%51-90); **Aralıksız** (%91-100)
- ** **Kalınlık:** **YP** = Yoğun **Petrol** >1 cm; **KL** = **Kaplama** 1 mm - 1 cm; **TA** = **Tabaka** <1 mm; **İT** = **İnce Tabaka** = saydam parlıt
- *** **Özellikler:** **TZ** = **Taze**; **KP** = **Köpük**; **KT** = **Katran Topakları** <10 cm; **TK** = **Katran Topakçıkları:** 10 cm - 1 m arası; **PA** = **Parçalar:** 1 - 30 m arası; **YZ** = **Yüzeydeki petrol Kalıntı:** kohezyonsuz petrolle kirlenmiş katı maddeler; **AD** = **Asfalt Döşeme:** kohezyonlu karışım; **KA** = **Katranlı:** neredeyse katı bozulmuş petrol.

Yüzeydeki petrol kirliliği için:

Eğer yüzeyde petrol yoksa:

“yok” seçeneğini yuvarlak içine alırsanız bu bölümün kutucukları için daha fazla bilgi gerekmez.

Yüzeyde petrol varsa:

1. ADIM - Eğer bölümün petrolle kirlenme durumu kıyı boyunca veya kıyının öbür tarafında nispeten eş dağılımlı ise bir bölümü tamamlayın: A Bölgesi. Eğer değilse, bölümü gerektiği kadar bölgeye ayırın ve petrolle kirlenme durumunun doğru bir tanımı için her bölgeye bir Bölüm Kodu verin ve mümkün olduğunca çok kutucuğu doldurun: A, B, C, D Bölgeleri..... Formda bulunan alan yalnızca 4 bölge içindir. Daha fazla alana ihtiyaç duyarsanız ek bir sayfa kullanmanız gerekecektir.

2. ADIM - Her bir bölge için belirtin:

- düzey (gel-git yüksekliğiyle ilgili): seçeneği yuvarlak içine alın
- alt katman türü (4. Kutucukta seçin)
- petrolün kapsamı (örneğin; petrolle kirlenmiş bölgenin uzunluğu, genişliği ve bu bölge içerisindeki petrolün dağılım yüzdesi)
- petrolün kalınlığı (‘Kalın Petrol’ ve ‘Kaplama’ için cm ve mm birimlerini kullanarak gerçek kalınlığı tahmin edin)
- petrolle kirlenmenin özellikleri.

3. ADIM - petrolle kirlenmiş bölge(ler)in konumlarının bulunduğu bir açıklamalı harita ve/veya taslak harita çizin.

Taslak çizime kılavuzluk etmesi için sayfa 26'ya bakın.

Bölgelerin fotoğraf ve videolarının çekildiğinden emin olun ve fotoğrafın numarasını bölüme ve petrolle kirlenmiş bölgeye kaynak olarak gösterin. Bölüm 1, sayfa 30'a bakın.

Düzyey (Gel-git)

Düzyey, gel-gite bağlı olarak sahildeki petrolün yüksekliğine işaret eder. Bu bilgiler, petrolün tekrar harekete geçme riskinin hesaplanması için önemlidir.

İlgili seğeneği yuvarlak içine alarak petrole kirlenmiş bölgenin konumunu belirtin. Petrol, fırtınalar sırasında büyük rüzgarlarla üst sa- hile (gel-git üstü bölge) taşınmiş olabilir.

Gel-git konumunu gösteren kıyı şeridi boyunca enine kesit

Uzunluk

Uzunluk, petrole kirlenmiş hatların kıyı boyunca olan mesafelerini (su kıyısına paralel) belirtir.

Genişlik

Genişlik, bölüm ya da bölge içerisindeki petrol şeridinin kıyı boyunca (su kıyısına dik) olan ortalama mesafesine işaret eder.

Dağılım

Dağılım, belirli bir alandaki petrole kaplı yüzeyin gerçek yüzdesini yansıtır. Petrolle kaplanma durumunun yüzdesinin hesaplanması muhtemelen en zor kısım olacaktır; amaç, genelde homojen olmayan petrol dağılımının kesin bir ölçümünü bul- mak değil, ortalama bir ölçümünü elde etmektir.

ES	Eser < %1
YR	Yer yer %1 - 10
PA	Düzensiz %11 - 50
PR	Parça parça %51 - 90
AR	Aralıksız > %90

Bu yüzdeleri belirlemek için 2. Bölüm, veri sayfası 5 kısmında bulunan görsel araçlara ve metodolojiye bakın.

Mümkün olduğunda, kullanılan birimleri (cm veya mm) belirterek GER-ÇEK kalınlığı bildirin.

Kalınlık

Kalınlık, bölüm veya bölge içerisindeki ortalama ya da yüksek petrol yoğunluğuna işaret eder.

YP	Kalın petrol (yeni dökülmüş petrol ya da köpük > 1 cm kalınlık)
KL	Kaplama (herhangi bir yüzeyde 0.1 cm'den küçük 1 cm'den büyük oranda petrol ya da köpük)
TA	Tabaka (tırnak ile bile kazınabilecek 0.1 cm'den küçük gözle görülür petrol)
İT	İnce Tabaka (saydam ya da parıldayan veya petrolü tabaka)

Görsel araç için bkz: Görsel Rehber, 2. Bölüm, Veri Sayfası 7.

Özellikler

Bu sütun petrol cinsinin niteleyici tanımını verir.

TZ	Yeni Dökülmüş Petrol (ayrışmamış, likit petrol)
KP	Köpük (geniş alanlarda oluşan sıvıçözünük petrol)
KT	Katran topakları (petrolün, çapı 10 cm'den küçük ayrık birikintileri)
TK	Katran Topakçıkları (tane çapı 10 cm'den küçük ayrık topaklar veya parçalar)
PA	Parçalar (1 m'den küçük 30 m'den büyük petrol birikintileri)
YK	Yüzeydeki Petrol Kalıntısı (kohezyonsuz, petrole kirlenmiş yüzey katı maddeleri)
AD	Asfalt Döşeme (kohezyonlu, ciddi ölçüde petrole kirlenmiş yüzeye ait katı maddeler)
KA	Bozulmuş katranlı petrol, neredeyse katı kıvamda

Görsel araç için bkz: Görsel Rehber, 2. Bölüm, Veri Sayfası 7.

Yüzeydeki farklı petrol kirliliklerinin örnekleri:

1

2

3

4

1. Katran topu dizileri (düzensiz)
2. Köpük halinde katran topakçıkları (düzensiz)
3. Kalın köpük (aralıksız)
4. Bozulmuş katranlı tabaka (aralıksız)

Yüzeyaltı petrol kirliliği

YÜZEYDEKİ PETROL

YÜZEYALTI PETROL

Eğer bölümün petrolle kirlenme durumu kıyı boyunca veya kıyının öbür tarafında nispeten eş dağılımlı ise bir bölümü tamamlayın: A Bölgesi. Eğer değilse, bölümü gerektiği kadar bölgeye ayırın ve doldurabildiğiniz kadar kutucuğu doldurun: B, C, D....

A BÖLGESİ

Düzy: üst sahil / orta sahil / alt sahil (doğru seçeneği yuvarlak içine alın)

Katman

6. Yüzeydeki petrol durumu? var / yok

7. Yüzeyaltı petrol durumu: var/yok/bilinmiyor

(4. Kutucuktan tür seçin)	Uzunluk (m)	Genişlik (m)	Dağılım*	Kalınlık**	Nitelik***	Çukur No	Yayıma derinlik (cm)	Gömülü		
								derinlik (cm)	kalınlık (cm)	su (cm)

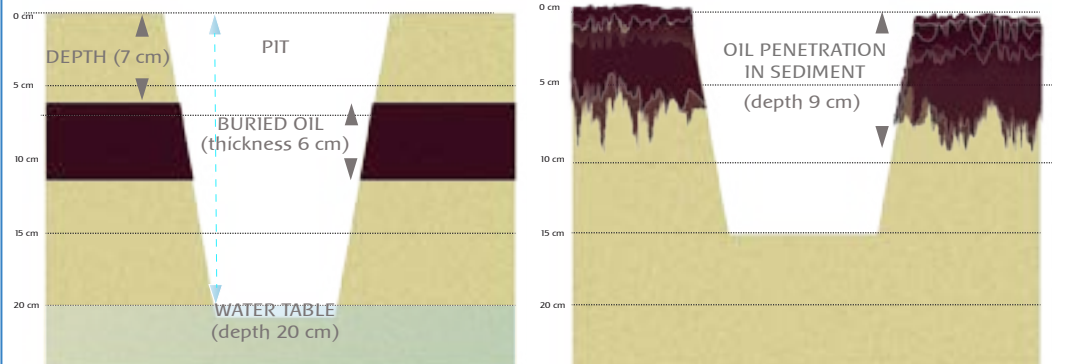
Yeraltındaki petrolün varlığı aşağıdakilere bağlı olabilir:

- ↳ işlenmemiş katı maddeler ve/veya likit petrol durumunda petrolün belirli bir derinliğe kadar nüfuz etmesi
- ↳ fırtına olayları gibi sert deniz koşullarında sahilde bulunan maddelerin hareket etmesi yüzünden petrolün gömülmesi

Yüzeyaltı petrolü, yalnızca kıyı şeridinde deneme çukurları ya da hendekleri kazarak değerlendirilebilir ya da ortaya çıkarılabilir. Böyle bir araştırma, yalnızca bölgede gömülü petrolün olması bekleniyor ya da gömülü petrolün varlığından şüphe duyuluyorsa yürütülmelidir. Genelde, eğer ilk hızlı araştırma sonucunda yüzeyaltında petrol bulunması gerekiyorsa, ilk kabataslak değerlendirme sistematik bir kazı işlemi ile desteklenir.

Kazılan çukurun derinliğine bağlı olarak yeraltı su seviyesine ulaşılabilir veya ulaşılamaz.

Yüzeyaltı su seviyesinde bulunan ince petrol tabakası

Yüzealtı petrol kirliliği için

Araştırma yapmadıysanız ya da yapamadıysanız

“bilinmiyor” seçeneğini yuvarlak içine alın

Yüzealtı petrol kirliliği yoksa

“yok” seçeneğini yuvarlak içine alın bu bölümde daha fazla bilgi gerekmemektedir.

Eğer yüzealtında petrol yoksa

1. ADIM Belirtin:

Yayılmının derinliği: katı maddeler yüzeyden belirli bir derinliğe kadar petrolle kirlenmiştir

Gömülü petrolün derinliği ve petrolle kirlenmiş tabaka kalınlığı: petrolle kirlenmiş tabakanın görüldüğü derinliğini (temiz katı maddelerin altındaki tabaka) ve petrolle kirlenmiş tabaka kalınlığını hesaplayın. Bazen birkaç tabaka petrolle kirlenmiş katı madde bulabilirsiniz.

2. ADIM Petrolle kirlenmiş bölgelerin konumunu gösteren açıklamalı harita ve/veya taslak haritası. Taslak çizimine kılavuzluk etmesi için aşağıda 8. kutucuktaki bölüme bakın.

Bölgelerin fotoğraf ve videolarının çekildiğinden emin olun ve fotoğrafın numarasını bölüme ve petrolle kirlenmiş bölgeye kaynak olarak gösterin.

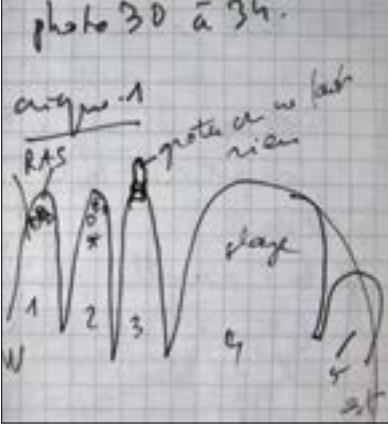
1

2

3

1. Gömülü petrol
2. Petrolün katı maddelere nüfuz etmesi
3. Gömülü petrol araması

«5. Kutucuk»

Genel açıklamalar / krokiler Fotoğraf çekme

Genel açıklamalar

Değerlendirme Formunun ikinci kısmı genel açıklamalara ayrılmıştır. Bölümlerdeki belirli ilgi alanlarını veya anomalileri vurgulamak için kullanılır. Aşağıdakiler ile ilgili açıklamalar içerebilir:

- var olduğu gözlemlenen ya da bilinen ekolojik, rekreasyonel, kültürel, ticari veya diğer herhangi sosyo-ekonomik alanlar dahil olmak üzere güncel ya da olası kaynak hassasiyetleri
- her türlü dikkate değer yaban hayatı gözlemi, özellikle her türlü zaiyat, petrolle kirlenmiş yaban hayatına müdahale yöneticisine rapor edilmelidir
- gözlemlenen ve kaydedilen sahile vurmuş petrolün boyutuna dayanarak bölüm içindeki petrol hacminin tahmini
- petrolü normal su seviyesinin üzerine çıkaran fırtına dalgaları....

GENEL AÇIKLAMALAR / KROKİ

8. kutucuk

- ↘ Bölümün doğu yakasındaki kayalıklarda yaklaşık 20 metreden oluşan bir sürü gözlemlenmiştir. İki kuşun göbek kısımlarının petrol ile kirlendiği görülmüştür. Yaban Hayatı Departmanına rapor edilmiştir.
- ↘ Genelde köpeklerini gezdiren az sayıda insanın sahili kullandığı görülmüştür. Ayakkabılarının ve evcil hayvanlarının petrol ile kirlenmesi riski nedeniyle sahili kullanmamaları konusunda uyarılmışlardır.
- ↘ en büyük parçanın (A Bölgesi) yaklaşık 2.5 metreküp kıyıya vurmuş petrol içerdiği hesaplanmıştır.

Kroki çizmek

Saha krokisi iki ana nedenden ötürü kıyı şeridi değerlendirme işleminin önemli bir bileşenidir:

- tek bir sayfa üzerinde (ya da resim) bütün bir bölüm içerisinde görülen petrol dağılımının odaklanmış bir görüntüsünü sağlar
- saha gözlem işlemine düzen katar, çünkü krokiyi çizen kişiyi ilgili özellikler hakkında ayrıntılı notlar almak zorunda bırakır.

En azından aşağıdaki bilgilerin verilmesi gerekmektedir:

- bölüm tanımlanması
- tarih
- yönlendirme (kuzey yönü)
- bölüm sınırları
- bölüm genişliği ve uzunluğu
- kıyı şeridi türü
- petrolle kirlenmiş bölgelerin tanımlandırma kodu
- çukur konumları
- fotoğraf/video konumları.

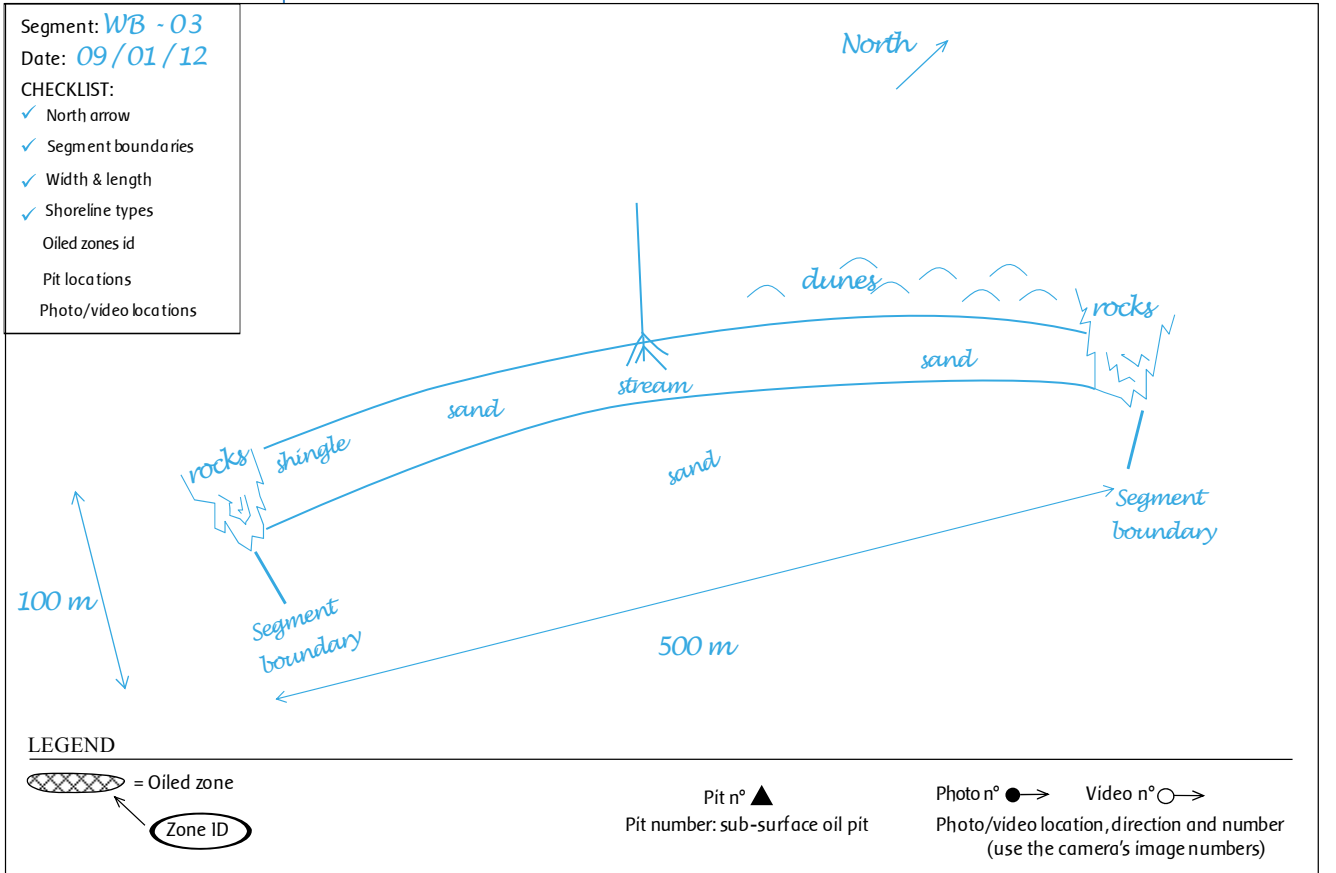
1. ADIM

2. ADIM

Aşağıdakiler kroki çizimine adım adım kılavuzluk etmektedir:

Araştırmacı, ilk görevi olarak bölümün genel görünümünü konusunda bilgi edinmelidir. Kroki çizimi, Değerlendirme Formunun doldurulmasından ve fotoğraf çekiminden önce ya da sonra yapılabilir - bu durum büyük ölçüde tercihe ve şartlara bağlıdır. Fakat eğer incelemenin başlarında yapılırsa, sahadan ayrılmadan önce fotoğraf konumları ve taslaklarda açıklamalarla belirtilmiş herhangi kazılmış bir çukur gibi kilit bilgiler içermesine dikkat edilmelidir. Eğer inceleme ekibinden 2 veya daha fazla üye bulunursa çeşitli faaliyetlerin eş zamanlı olarak yürütülebileceğini dikkate alın.

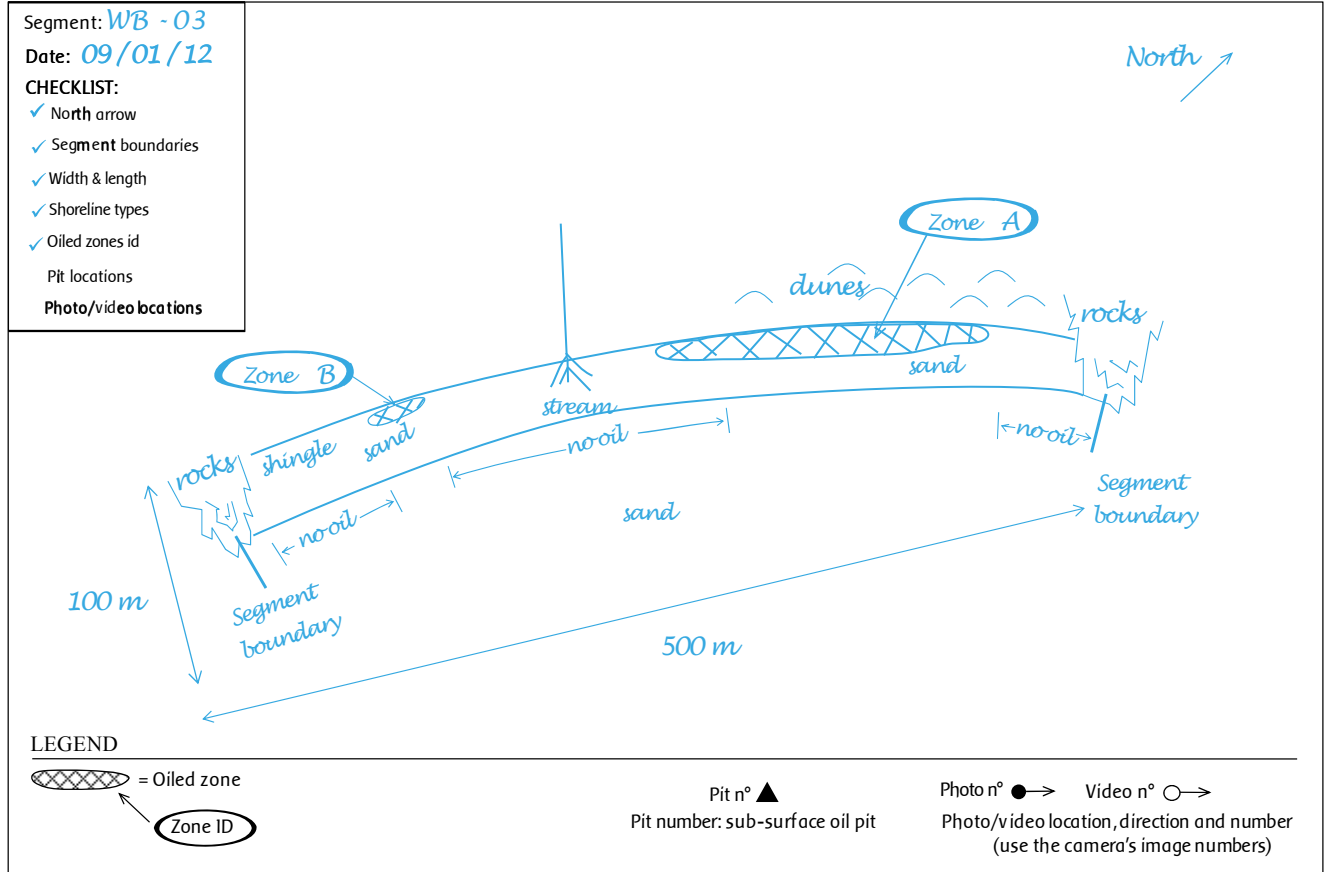
Bölümün boyutlarını belirleyin. Gel-git (intertidal) bölgesinin uzunluğu ve genişliği ile birlikte dalgakıran ya da tahkimat duvarı bölümleri gibi daha çok dikkate alınması gereken özelliklerden bazılarının da yerlerini belirtin. Bir kalem yardımıyla saha kağıdı üzerinde bu ölçümleri belirtin. En uzun boyutu, kağıdın en uzun eksenini boyunca yönlendirin. Bir ölçek (metrik birimleri kullanın) ve bir kuzey yönü ekleyin.

3. ADIM

İncelenen gel-git (intertidal) bölgesinin ya da habitatın krokisinde belli belirsiz bir taslağını çizin.

Petrolle kirlenmiş bölgeleri, taslağın son halinde tarayarak (başka bir deyişle kalemle koyulaştırarak) gösterin. Bu bölgeler, aşağıda gösterildiği gibi taslaktaki en dikkat çekici özellikler olmalıdır. Bir harf, taslak üzerinde Değerlendirme Formunda bulunan 'Bölge Tanımlama Kodu' (6. Kutucuk) bölümüne tekabül eden her bir petrolle kirlenmiş bölge için tahsis edilir.

4. ADIM

Kontrol listesini şunları belirtmek için kullanın:

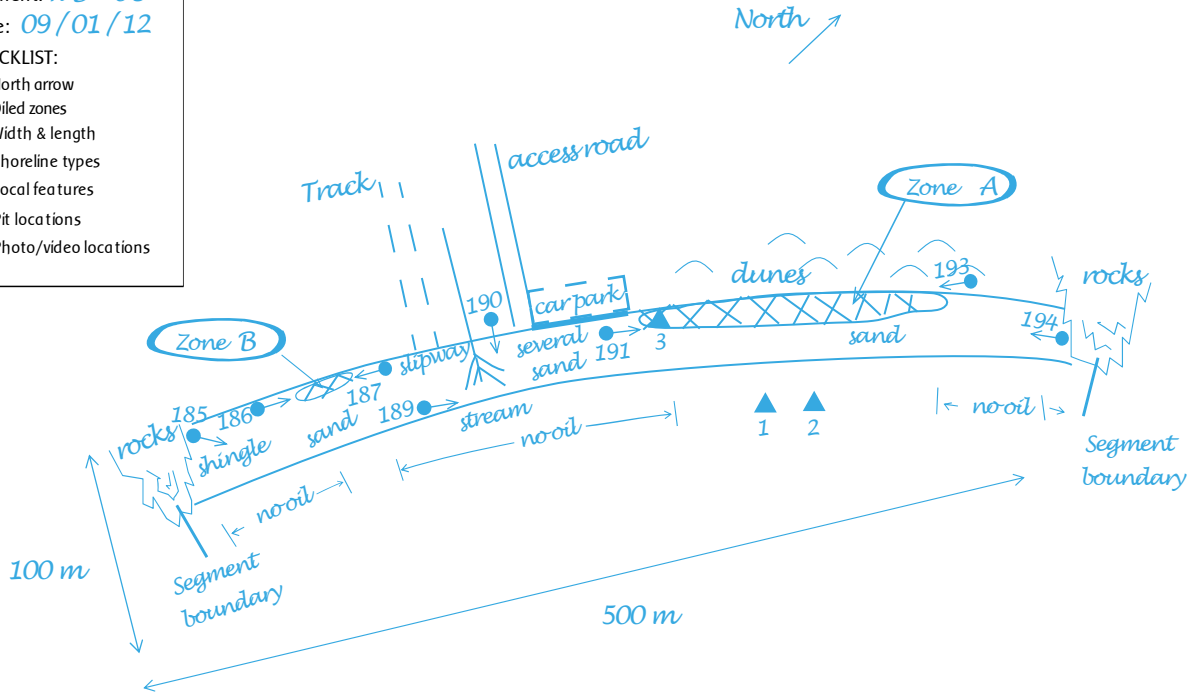
- sahanın saptanmasına yardımcı olacak tel örgüler ve tahkimat duvarları, bitki örtüsü ile kaplı bölgeler ve yollar ve park alanları gibi erişim noktaları gibi dikkat edilmesi gereken özellikler
- üçgen semboller ile çukurları gösterin ve Değerlendirme Formundaki ile uyuşan referans numaraları verin (7. Kutucuk). Çukur içinde bulunan petrolü temsilen üçgenin içi doldurulur
- Fotoğraf konumlarını, fotoğrafın çekildiği yönü işaret eden bir nokta ile belirtin
- videoların çekildiği konum(lar).

Segment: *WB - 03*

Date: *09/01/12*

CHECKLIST:

- ✓ North arrow
- ✓ Oiled zones
- ✓ Width & length
- ✓ Shoreline types
- ✓ Local features
- ✓ Pit locations
- ✓ Photo/video locations

LEGEND

= Oiled zone

Zone ID

Pit n° Pit number: sub-surface oil pit

Photo n° Video n°
Photo/video location, direction and number
(use the camera's image numbers)

Fotoğraf çekme

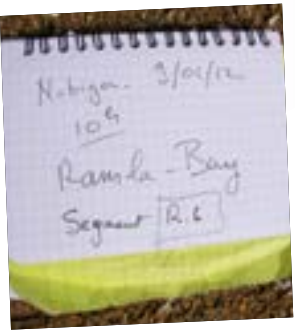
Kıyı görünümünün belgelendirilmesi için fotoğraf ve videolar yararlı araçlar olacaktır. Fakat bir düzen sağlanmalı ve dijital kameralarla çekim kolay olduğu için çok fazla fotoğraf çekilmemesine dikkat edilmelidir. Yeterli sayıda fotoğraf çekilmesinin amaçları şunlardır:

- kıyı şeridi boyunca ve genelinde elde edilen genel görüntüleri kaydetmek
- petrolle kirlenmiş bölgelerin görüntüsünü ve konumlarını elde etmek
- kıyı şeridindeki ana çevre ve değişim özelliklerini saptamak
- resim boyutunun net olmadığı görüntülerde uygun ölçeği kullanmak
- erişim güzergahlarını ya da diğer operasyonel özellikleri ve devam eden faaliyetleri belirlemek.

Krokinizdeki görüş noktasının konumunu belirtmeyi unutmayın.

Çoğu görsel yönetim uygulaması (örneğin, ücretsiz Google Picasa) fotoğraf setlerinin tarihe göre etiketlenmesine ve depolanmasına olanak sağlar. Eğer fotoğraflar incelemenin sonunda ya da en azından aynı gün içinde aktarılabilir ise bu durum kataloglama ve güvenli olarak saklanmalarına yardımcı olacaktır. Ayrıca daha sonra çekilecek fotoğraflar için fotoğraf makinesi belleğinin boş kalmasını sağlar. Fotoğraf konumları bölüm krokisi üzerinde doğru bir şekilde gösterilmelidir. Genel kabul görmüş bir kural olarak, eğer bir sahada 20-30 fotoğraftan fazla fotoğraf çektiyseniz büyük olasılıkla aşırı sayıda fotoğraf çekmişsinizdir.

Boş bir kağıda olay hakkında tarih, bölüm no ve zaman gibi temel bilgilerin yazılması ve sahada herhangi bir fotoğraf çekilmeden önce bu kağıdın fotoğraflanması yararlı olacaktır. Bu durum, bölüm resimlerinin görsel yönetim uygulamalarına aktarımında kolayca saptanmasına olanak sağlar.

Site identification

Global view

Close view

Close-up with scale

2. BÖLÜM

FORMLAR VE YÖNLENDİRME VERİ SAYFALARI

1. Petrolle Kirlenmiş Kıyı Şeridinin Değerlendirmesi Formu 32
2. Saha ekipmanı kontrol listesi 34
3. Fotoğraf ölçekleri 35
4. Katı madde ve maruz kalma tanımlama aygıtı 36
5. Yüzeydeki petrol dağılımı/yayımı değerlendirme kılavuzu 37
6. Kıyı şeridi katman türleri için görsel rehber 38
7. Petrol döküntüsünün yoğunluğu ve niteliği için görsel rehber 40

Petrolle Kirlenmiş Kıyı Şeridinin Değerlendirme Formu

box 1	GENERAL INFORMATION		Incident:	Date:							
	Commune/Region		Survey time:to.....	Tide:							
box 2	SURVEY TEAM		Organisation:	Telephone number:							
box 3	SEGMENT		Segment ID:	Name of site:							
	Total Length:m		Length surveyed: m								
	Start GPS: Lat		Long:	Other ref:							
	End GPS: Lat		Long:	Other ref:							
	Exposure: high / medium / sheltered / very sheltered / don't know										
	Coastline type description (i.e estuary, boulder beach, marsh, cliff coastline, port.....):										
box 4	TOOL BOX: SHORELINE SUBSTRATE TYPE DESCRIPTION (NOT TO BE FILLED IN)										
	Man-made structures		[solid (quay...)	Sand (60 µm to 2 mm)							
			[permeable (rip-rap...)	Mud (<60 µm) (grains not visible)							
	Cliff		[rocky	Mixed sediments							
			[soft	Sand with vegetation (dune)							
	Bedrock platform			Mud with vegetation (saltmarsh)							
	Boulder (> 25 cm)										
	Cobble (6 cm to 25 cm)										
	Pebble (2 cm to 6 cm)										
	Granule (2 mm to 2 cm)										
box 5	OPERATIONAL FEATURES										
	Direct backshore access? yes/ no		Suitable: pedestrian / trucks								
	Accessible from the neighbouring segment? yes / no		Suitable: pedestrian / trucks								
	Debris ? yes / no		Not much / a lot / don't know /approx. volume: Oiled? yes / no								
	Algae/posidonia deposit? yes / no		Not much / a lot / don't know /approx. volume: Oiled? yes / no								
	Oiled fauna? yes / no		Type	Nbr:							
Uses: tourism / fishing / other:		Conservation: yes/no. If yes, specify: historical / archaeological /nature									
boxes 6 & 7	SURFACE OIL		If the segment has relatively uniform oiling conditions along or across shore, complete one section: zone A. If not, subdivide the segment into as many zones as necessary and complete as many sections : B, C, D....								
	SUBSURFACE OIL										
	ZONE A		Level: upper beach / middle beach / lower beach (circle option). If necessary: Long:..... Lat:.....								
	Substrate		6. Surface oil? yes / no			7. Subsurface oil: yes / no / don't know					
	(choose type from Box 4)	Length (m)	Width (m)	Distr*	Thick**	Charact***	Pit ID	Penetration depth (cm)	Buried		
									depth (cm)	thickness (cm)	water (cm)

* **Distribution:** Trace < 1%; **SP**oradic (1-10%); **PA**tchy (11- 50%); **BR**oken (51-90%); **CO**ntinuous (91-100%)

** **Thickness:** **TO** = Thick Oil >1 cm; **CV** = CoVer 1 mm to 1 cm; **CT** = CoaT <1 mm; **FL** = FiLm = transparent sheen

*** **Characteristics:** **FR** = FResh; **MS** = MouSse; **TB** = Tar Balls <10 cm; **PT** = Tar Patties: 10 cm to 1 m; **PA** = PAches:1 to 30 m; **SR** = Surface oil Residue: non cohesive oiled sediment; **AP** = Asphalt Pavement: cohesive mixture; **TA** = TAry: almost solid weathered oil.

Petrolle Kirlenmiş Kıyı Şeridinin Değerlendirme Formu

boxes 6 & 7

ZONE B		Level: upper beach / middle beach / low beach (circle option).					If necessary: Long:.....		Lat:.....		
Substrate		6. Surface oil? yes / no					7. Subsurface oil: yes / no / don't know				
(choose type from Box 4)	Length (m)	Width (m)	Distr*	Thick**	Charact***	Pit ID	Penetration depth (cm)	Buried			
								depth (cm)	thickness (cm)	water (cm)	
ZONE C		Level: upper beach / middle beach / lower beach (circle option).					If necessary: Long:.....		Lat:.....		
Substrate		6. Surface oil? yes / no					7. Subsurface oil: yes / no / don't know				
(choose type from Box 4)	Length (m)	Width (m)	Distr*	Thick**	Charact***	Pit ID	Penetration depth (cm)	Buried			
								depth (cm)	thickness (cm)	water (cm)	
ZONE D		Level: upper beach / middle beach / lower beach (circle option).					If necessary: Long:.....		Lat:.....		
Substrate		6. Surface oil? yes / no					7. Subsurface oil: yes / no / don't know				
(choose type from Box 4)	Length (m)	Width (m)	Distr*	Thick**	Charact***	Pit ID	Penetration depth (cm)	Buried			
								depth (cm)	thickness (cm)	water (cm)	

BACK TO BOX N° 3 TO FILL IN THE LENGTH SURVEYED!

box 8

GENERAL COMMENTS / SKETCH

- * **Distribution:** Trace < 1%; **SP**oradic (1-10%); **PA**tchy (11- 50%); **BR**oken (51-90%); **CO**n tinuous (91-100%)
- ** **Thickness:** **TO** = Thick Oil >1 cm; **CV** = CoVer 1 mm to 1 cm; **CT** = CoaT <1 mm; **FL** = FiLm = transparent sheen
- *** **Characteristics:** **FR** = FResh; **MS** = MouSse; **TB** = Tar Balls <10 cm; **PT** = Tar Patties: 10 cm to 1 m; **PA** = PAtches: 1 to 30 m; **SR** = Surface oil Residue: non cohesive oiled sediment; **AP** = Asphalt Pavement: cohesive mixture; **TA** = TArry: almost solid weathered oil.

Saha ekipmanı kontrol listesi

MALZEME

✓	İlgili kıyı bölümlerine uygun haritalar ve diğer ilgili haritalar (örneğin; erişim için yol haritaları veya topografik haritalar) ya da bölgenin deniz haritası. Gerekirse su geçirmez yazı kağıtları üzerine
✓	Petrolle Kirlenmiş Kıyı Şeridinin Değerlendirme Formları
✓	Klipsli kağıt altlığı
✓	Boş kağıt veya suya dayanıklı saha kayıt defteri
✓	Kırtasiye malzemeleri - kalemler, markör kalemler, cetveller, ataş
✓	Pusula veya taşınabilir Küresel Konumlandırma Sistemi (GPS) aracı
✓	Küçük kürek
✓	Şerit metre
✓	Dijital kamera
✓	Video kamera ve depolama alanı (gerekirse)
✓	Şarj aletleri, doldurulmuş şarj deposu (GPS, kamera vb. için)
✓	1 cm artışa sahip 10 cm ve/veya 25 cm uzunlukta fotoğraf ölçeği
✓	İletişim aracı (örneğin; telsiz veya mobil telefon)
✓	İnceleme ekipleri, her türlü koşula hazırlıklı olmak için aşağıda örnekleri verilen uygun kıyafetlere ve kişisel koruyucu ekipmana sahip olmalıdır: <ul style="list-style-type: none"> - yağmurluk, güneş kremi, şapka, lastik çizme, kaymaz ayakkabı tabanları - ilk yardım çantası - temizleme için el mendili/temizleyicisi ve bezler
✓	Uzak yerlere yiyecek-içecek götürülmelidir

Fotoğraf ölçekleri

3

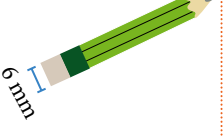

25 X 5 cm

10 X 10 cm

Katı madde ve maruziyet tanımlama aygıtı

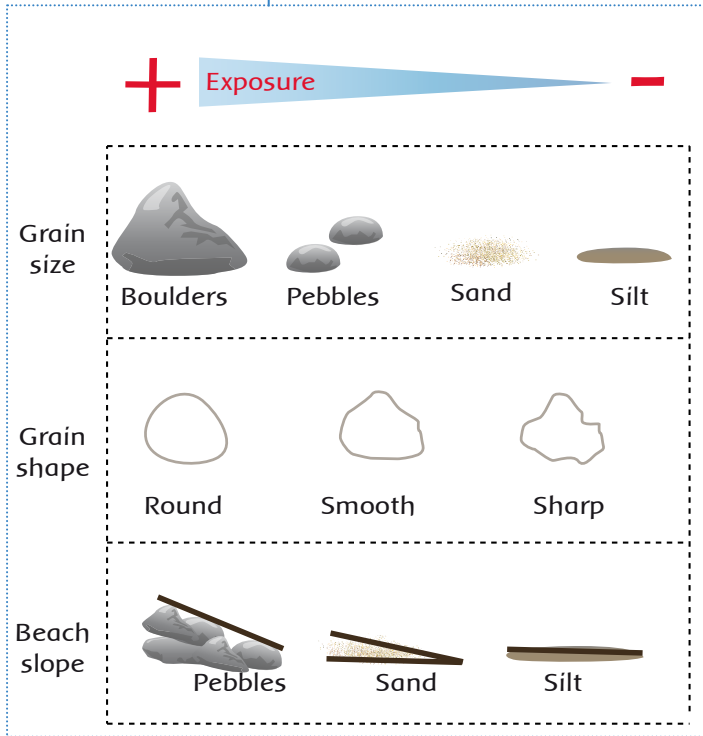
Sahildeki katı maddelerin boyutu

İri taş parçaları > 25 cm	 İri çakıl 6 - 25 cm	 Çakıl 2 - 6 cm	 Granül 2 mm - 2 cm	 Kum 60 µm - 2 mm	Çamur (gözle görül- meyecek taneler) < 60 µm
------------------------------	---	--	---	--	--

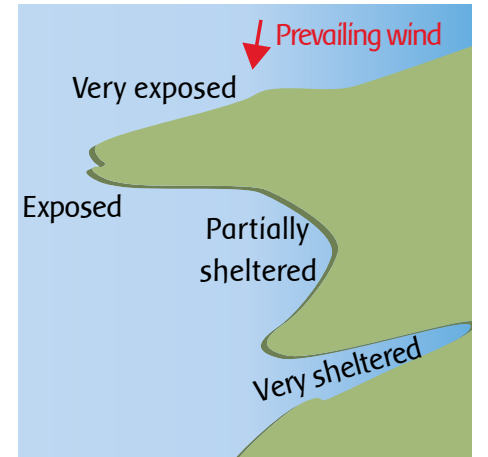
Dalgaya maruz kalma

Petrole çok maruz kalmış iri taş parçalı sahil (eğim ve yuvarlak iri taş parçalarının yüksek maruz kalma durumu açısından iyi birer gösterge olabileceğine dikkat edin)

Maruziyete bağlı olarak katı madde ve sahil eğiminin özellikleri

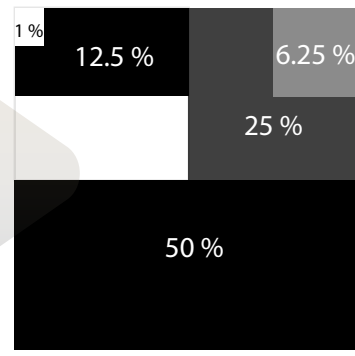
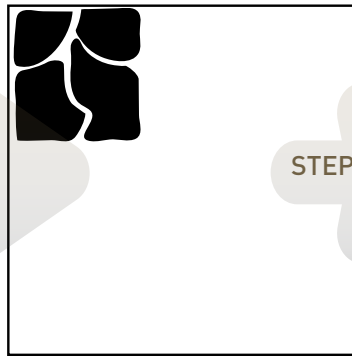
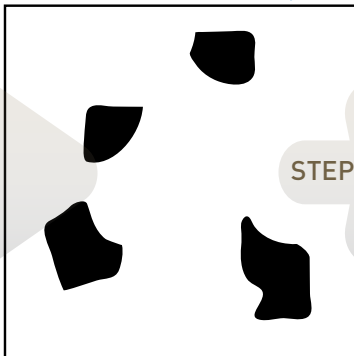
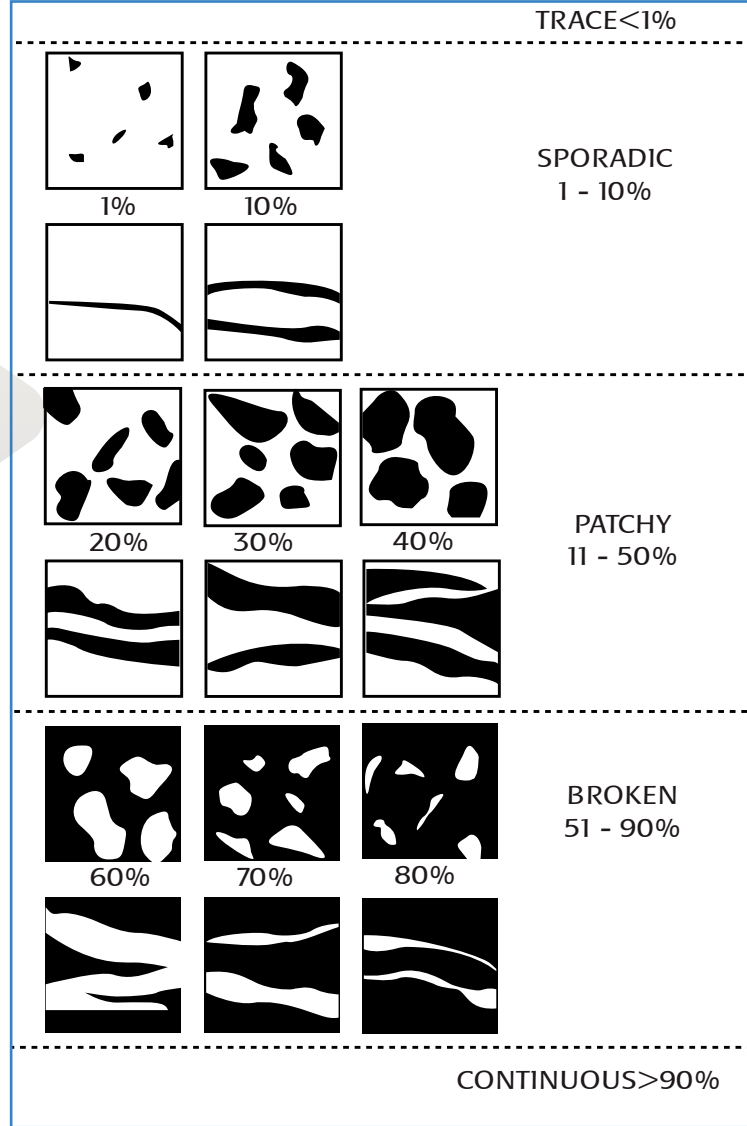

Dalgaya maruz kalma

Yüzeydeki petrol dağılımı/yayımı değerlendirme kılavuzu

Petrolle kirlenme durumunun kabul edilebilir düzeydeki tahmini oranına ulaşmak için:

- **birinci adım:** bir veya daha fazla homojen olarak petrolle ya da petrol kalıntılarıyla kirlenmiş örnek bölge seçin.
- **ikinci adım:** bir metrekaRELİK (ya da daha fazla) bir alan çizin ve bu kare alan içerisinde aralıksız biçimde petrolle kirlenmiş bir alan yaratmak için tüm petrolü topladığınızı düşünün.
- **üçüncü adım:** alttaki ve yandaki görsel araçları kullanarak kaplı alanın yüzde oranını hesap edin.

Kıyı şeridi katman türleri için görsel rehber

1

2

3

4

1. **Kayalık uçurum** - Dikey veya dik eğimli sağlam ana kaya.
2. **Ana kaya platformu** - Hafif eğimli veya yatay sağlam ana kaya
3. **İnsan yapımı sağlam yapılar** - Genelde beton, ahşap veya metalden üretilen sağlam tahkimat duvarları, rıhtımlar veya iskeleler
4. **İnsan yapı geçirgen yapılar** - Kıyıya vuran petrolü işleyebileceği tahkimat duvarları ya da anroşmanlar

5

6

7

8

9

10

5. Çamur tortusu

- Çamurlu kıyılar oldukça korunaklı alanlarda ve nehir ağzı konumlarında sıkça görülür

© ITOPF

6. Tuzlu su bataklığı -

Çamurlu katı maddelerde deniz bitki örtüsüyle kaplı alanlar

7. Kum tortusu - İnce veya iri taneli olabilir (bu durum belirtilmemiştir)**8. Karışık katı maddeler** -Kum, küçük taşlar dahil..**9. Çakıl / iri çakıl / ince çakıl** - İçinde şarapnel parçaları da bulunabilecek orta boyutlu katı maddeler; üst sahildeki palyelerle dik eğimli olabilirler**10. İri taş parçaları** - Üst kıyılarda ve deniz diplerinde bulunan taşların üzerinde yaşayan deniz yosunu, liken veya hayvanlarla niteleniyor olmaları, bu taşların deniz tarafından hareket ettirilmediklerine işaret eder

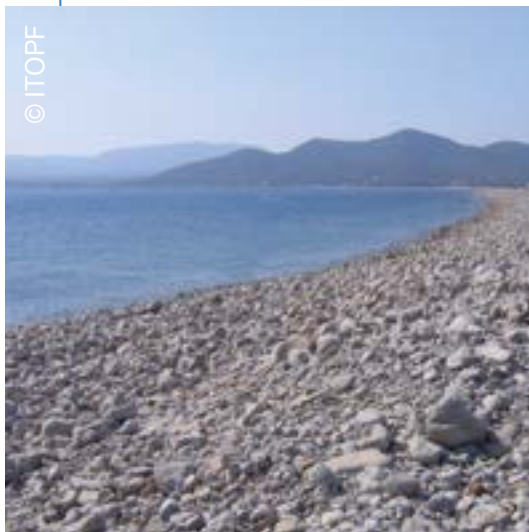
© Cedre

© Cedre

© Cedre

© ITOPF

© ITOPF

Petrol döküntüsünün yoğunluğu ve niteliği için görsel rehber

1

1. Yoğun Petrol (YP)

2

2. Kaplama (KL)

3

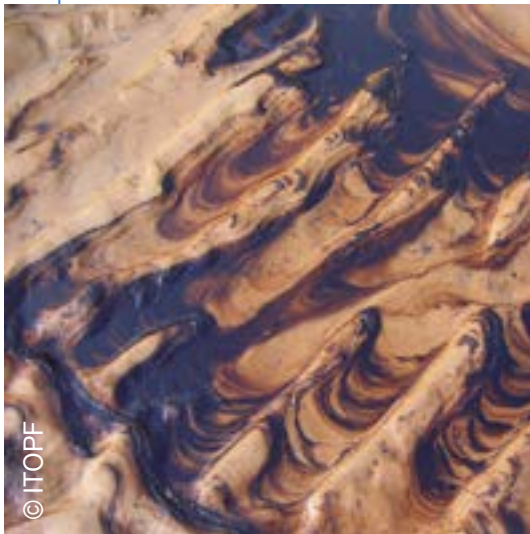
3. Tabaka (TA)

4

4. İnce Tabaka (İT)

5

5. İnce Tabaka (İT)
saydam parıltı

© OTRA

© ITOPE

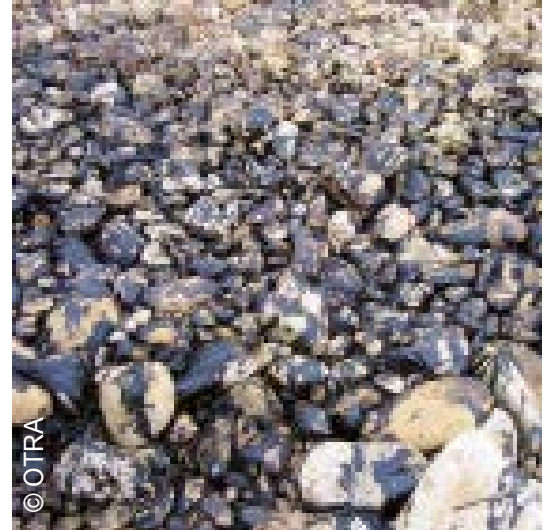
© Cedre

© ITOPE

© Cedre

© OTRA

6

7

8

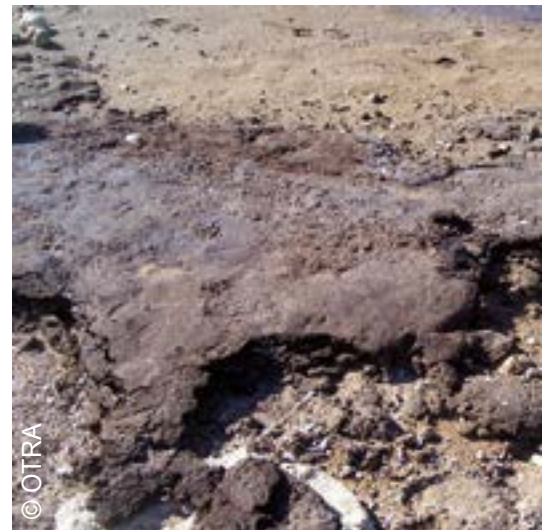
9

10

11

12

6. Yeni Dökülmüş (YD) - likit
7. Köpük (K)
8. Katran Topakları (KT)
9. Katran Topakçıkları (TK)
10. Parçalar (PA)
11. Yüzeydeki Petrol Kalıntısı (YK)
12. Asfalt Kaplama (AK)

© OTRA

3. BÖLÜM

DAHA FAZLA BİLGİ

Terimce ve kısaltmalar
Kaynaklar
Yararlı internet siteleri

44

46

47

Terimce ve kısaltmalar

Bu rehberde kullanılan terimler, yaban hayatına müdahalenin farklı özelliklerine aittir. Sahadaki operatörler arasındaki tartışmalara açıklık kazandırmak ve kolaylaştırmak için tanımlanan terimler aşağıdaki gibidir

AMSA: Avustralya Deniz Güvenliği Otoritesi

Sahil:

- Alt Sahil: kıyı şeridinin ortalama cezir seviyesinde bulunan kısmı
- Orta Sahil: kıyı şeridinin ortalama med ve cezir zamanı seviyeleri arasında bulunan kısmı
- Üst Sahil: kıyı şeridinin med zamanı seviyesinden rüzgar dalgaları seviyesine (ya da eğer varsa bahar gel-giti seviyesi) kadar olan seviyede bulunan kısmı

İri taş parçaları: Tane çapı 25 cm'den büyük olan kıyı şeridi katı maddesi

İri çakıl: tane çapı 6-25 cm arasında olan kıyı şeridi katı maddesi

Komuta merkezi = Faaliyet merkezi = Koordine merkezi = Acil Durum Ana Koordinasyon Merkezi : müdahale yönetiminden sorumlu personelin bulunduğu kriz odası.

Acil Durum Planı: beklenmedik bir olay karşısında (bu durumda bir petrol döküntüsü), olaya tutarlı ve etkin bir biçimde müdahale edebilmek için organizasyon ve prosedürlerin düzenlenmesi için gereken işlem

Granül: tane çapı 2 mm - 2 cm arasında olan kıyı şeridindeki katı madde

Gel-git (intertidal) bölgesi = sahil: med ve cezir zamanları arasındaki seviyeler

IPIECA: Uluslararası Petrol Endüstrisi Çevresel Koruma Birliği

ITOPF: Uluslararası Tanker Sahipleri Kirlilik Federasyonu Ltd.

MCA / UK MCA: İngiltere Deniz ve Sahil Güvenlik Ajansı

Çamur: tane çapı 60µm altında olan kıyı şeridindeki katı madde

NOAA: ABD Ulusal Okyanus ve Atmosfer İdaresi

Petrol dağılımı: Petrolle kaplanmış sahil yüzeyinin ortalama yüzdesi

Çakıl: tane çapı 2-6 cm arasında olan kıyı şeridi katı maddesi

Posidonia (Deniz erişttesi): ılıman ya da sıcak sularda yaşayan, Akdeniz'e özgü deniz çayırı türü

Kum: tane çapı 60µm -2 mm arasında olan kıyı şeridi katı maddesi

SCAT: Kıyı Şeridi Temizleme Değerlendirmesi Teknikleri (Shoreline Cleanup Assessment Technique) = petrolle kirlenmiş kıyı şeridinin değerlendirilmesi için standartlaştırılmış yöntemler

Bölüm: kıyı şeridinin nispeten eş dağılımlı fiziksel özelliklere ve katı madde türüne ve/veya petrol kirliliği şartlarına sahip, 200 ila 2000 m arası uzunlukta çalışma birimlerine ayrılması.

Gel-git üstü bölge: zaman zaman, fırtınalar sırasında dalgalara ve püsküren deniz suyuna maruz kalan bölge

Kaynaklar

- AMSA (2003). Oil Spill Monitoring Handbook (Petrol Döküntüsü İzleme Kitapçığı). Wardrop Consulting ve Cawthron Institute tarafından Avustralya Deniz Güvenliği Otoritesi (AMSA) ve Maritime New Zealand için hazırlanmıştır. Canberra: AMSA. s. 106
- CEDRE (2006). Survey Sites Polluted by Oil: An Operational Guide for Conducting An Assessment of Coastal Pollution. Brest: CEDRE, s. 54
- IMO/UNEP (2009). Mediterranean Guidelines on Oiled Shoreline Assessment. Regional Information System; Part D, Operational Guides and Technical Documents, Section 1. Malte: Akdeniz Bölgesel Deniz Kirliliği Acil Durum Müdahale Merkezi (REMPEC), s. 50.
- IPIECA (ULUSLARARASI PETROL ENDÜSTRİSİ ÇEVRESEL KORUMA BİRLİĞİ). [2002]. Oil spill responder safety guide. Londra: IPIECA. s. 36
- ITOPF. 2011. Recognition of oil on shorelines, Technical information paper n°6, s. 11.
- JACQUES J.G, DONNAY E., O’SULLIVAN A.G. (1998). POLSCALE: A Guide, Reference System and Scale for Quantifying and Assessing Coastal Pollution and Cleanup Operations in Oil-Polluted Coastal Zones. Brüksel: Avrupa Komisyonu. s. 110.
- LANKFORD J.F., ZELO I., STUMBAUGH M.R. (2008). A System for Integrated SCAT Data Collection and Management: eSCAT, SCATDB, and Photologger. In: Proceedings of the International Oil Spill Conference 2008, s. 481-484
- MICHEL J. et al. (2001). Improving the Shoreline Assessment Process with New SCAT Forms. In: Proceedings of the International Oil Spill Conference 2001, s. 1515-1522
- MOORE J. (2007). The UK SCAT Manual: A Field Guide to the Documentation and Description of Oiled Shorelines. Southampton: Maritime and Coastguard Agency (MCA), s. 47.
- NOAA (2000). Shoreline Assessment Manual, Third Edition. HAZMAT Report 2000-1. Seattle: Office of Response and Restoration, National Oceanic and Atmospheric Administration, s. 54. + appendices
- OWENS E.H., SERGY G.A. (2000). The SCAT Manual: A Field Guide to the Documentation and Description of Oiled Shorelines. 2^{nci} baskı. Edmonton: Environmental Canada, s. 108.
- OWENS E.H., SERGY G.A. (2003). The development of the SCAT process for the assessment of oiled shorelines. Marine Pollution Bulletin, Vol. 47, n°9-12, s. 415-422.
- OWENS E.H., SERGY G.A. (2004). The Arctic SCAT Manual: A Field Guide to the Documentation of Oiled Shorelines in Arctic Environments. Edmonton: Environment Canada, s. 164.
- REMPEC (2008). Comparative study and development of standard Guidelines on Oiled Shoreline Assessment. Phase 1, Comparative study. s. 28.
- REMPEC (2009). Operational Guides and Technical Documents, Part D. Operational Guides and Technical Documents, section 13, Mediterranean Guidelines on Oiled Shoreline Assessment, 23 p. + appendix.

Yararlı internet siteleri

AMSA (Avustralya Deniz Güvenliği Otoritesi)

www.amsa.gov.au

Oil Spill Monitoring Handbook (Petrol Döküntüsü İzleme Kitapçığı): <http://tinyurl.com/8bwla8r>

Cedre

www.cedre.fr

Surveying Sites Polluted by Oil: <http://tinyurl.com/cqpnste>

Environment Canada

www.ec.gc.ca

The SCAT Manual: A Field Guide to the Documentation and Description of Oiled Shorelines: <http://tinyurl.com/d8akas4>

IPIECA

www.ipieca.org

Oil spill responder safety guide: <http://tinyurl.com/c2vrvca>

ITOPF (Uluslararası Tanker Sahipleri Kirlilik Federasyonu)

www.itopf.com

Recognition of oil on shorelines (Technical information paper n° 6): <http://tinyurl.com/cpxl704>

Maritime and Coastguard Agency (MCA)

www.dft.gov.uk/mca/

The UK SCAT Manual: <http://tinyurl.com/blsvk95>

NOAA

www.noaa.gov

Shoreline Assessment Manual (Kıyı Şeridi Değerlendirme Rehberi): <http://tinyurl.com/99bzb6lRempec>

REMPEC

www.rempec.org

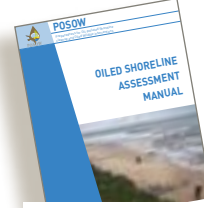
Mediterranean Guidelines on Oiled Shoreline Assessment: <http://tinyurl.com/9og-zjm9>

Comparative Study and Development of Standard Guidelines on Oiled Shoreline Assessment: <http://tinyurl.com/brm48x5>

Bu koleksiyonda yer alan rehberler

Petrolle Kirlenmiş
Kıyı Şeridinin
Temizlenmesi
Rehberi

Petrolle Kirlenmiş
Kıyı Şeridinin
Değerlendirmesi
Rehberi

Petrol Döküntüsü
Gönüllü Yönetimi
Rehberi

Petrolle Kirlenmiş
Yaban Hayatına
Müdahale
Rehberi

www.posow.org

ISBN: 978-99957-0-401-8

POSOW, Sivil Koruma Finans Aracı gereğince AB tarafından finanse edilen, ISPRA, Cedre, Sea Alarm ve CPMR işbirliği ile geliştirilen ve Barcelona Sözleşmesi'nin bölgesel merkezi olan REMPEC tarafından koordine edilen bir projedir.